

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vráz

ročník 23
December 2022
číslo 10

Radostné očakávanie Pána

Radostné očakávanie Pána

Sme približne v polovici adventu, ktorý je nábožným a radostným očakávaním Pána.

Z biblických dejín vieme, že v čase narodenia Pána Ježiša starozákonný ľud veľmi intenzívne prežíval túžbu po príchode Mesiáša. A keď „prišiel do svojho vlastného, vlastní ho neprijali“ (Jn 1,11). Prišiel ako svetlo, ale „tmy ho neprijali“ (Jn 1, 5). Príčin bolo viac: niektorým bránili predstavy, ktoré mali o Mesiášovi, iným predsudky, strach zo straty vedúceho postavenia..., a určite boli aj takí, ktorým to bolo jedno. Nespoznali ho náboženský vodcovia ani znalci zákona. Spoznali ho tí, čo dokázali vidieť srdcom. Ich túžba bola naplnená a radosť veľká.

Boh sa nedá odradiť ani znechutiť. Každoročne opakuje prostredníctvom Cirkvi svoj „pokus“ - klope na dvere nášho srdca a prosí o príbytok. Vieme, že keď Mária prežívala svoj advent, darmo klopala na dvere mnohých domov - nebolo miesto. Dá sa to pochopiť, veď v tom čase každý dom „praskal vo švíkoch“, lebo Betlehem bol plný ľudí, ktorí prišli na povinný súpis obyvateľstva. Nemáme aj my, „logicky zdôvodnené výhovorky?“ Vtedy nebolo dostatok miesta, dnes často nedostatok času. Číže nazvime to pravým menom, nedostatok záujmu a ochoty. Práve tieto nedostatky nám bránia, aby advent bol pre nás požehnaným časom prípravy na stretnutie sa s Ježišom, aké sme doteraz nezažili. Boh sa chce nám dať poznať novým spôsobom a chce naplniť naše srdcia radosťou. Ak adventný čas nie je naplnený túžbou privínuť si na srdce novonarodené Dieťaťko, nechať sa preniknúť jeho nehou, ponúknuť mu trvalý príbytok vo svojom srdci, tak advent rovnako ako Vianoce sa ľahko môžu stať len pokusom o šťastie a radosť.

Využime tento čas, aby sme pripravili cestu Pánovi, urovnajme mu chodníky, ktoré vedú do hĺbky nášho srdca a majme odvahu uveriť, že Boh neprichádza, aby nás o niečo obral, ale aby nás obdaroval radosťou, ktorú nám nik nemôže vziať a pokojom, ktorý nám okrem Neho nikto nemôže dať.

d. o. Marek

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Homília odpust sv. Ondreja 4

Homília 3. adventná rok "A"86

Homília 4. adventná rok "A"8

Homília Vianoce rok "A" 10

ROZHOVOR

ThLic. Radoslav Gejguš 12

NÁZORY, SVEDECTVÁ

Don Jozef Kočík 15

Kecharitomene 17

Vianoce v Betleheme 18

Svedectvo z krstu 23

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti! 24

Máš problém? (109. časť) 25

Trampoty v manželstve (167. časť) 27

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda ml.

Vnúťorná predná: E. Jenča

Vnúťorná zadná: M. Magda,

Vonkajšia zadná: M. Magda

E. Jenča

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** Ľ. o. Ján Biroš, Martina Gondová, Zofia Jenčová, Mária Magdová, Monika Magdová, Peter Stašík, Melánia Tkáčová, Zuzka Forišová, Blažej Vaščák**Kontakty:** Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116
e-mail: vitaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.sk
www.farnostvitaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

snímka: P. Stašík

Advent**Dobry Bože, v advente očakávame príchod tvojho Syna.****Každú chvíľu čakáme, ako zaklope na dvere nášho srdca,
aby ich otvoril pre svoju lásku.****A očakávame jeho príchod na konci sveta,
keď sa všetko naplní jeho spásou.****Očakávame ho ako toho, ktorý prichádza, no vieme, že už je s nami.****Prosíme o to, aby k nám prišiel Ježiš, aby sme našli samých seba.****Pretože my často nevnímame a myšlienkami blúdime inde.****Daj, nech sa toto adventné obdobie pre nás stane
požehnaným časom, v ktorom sa vrátíme do vlastného vnútra
a budeme naplno prežívať každý okamih.****Daj, aby sa čakaním na tvojho Syna doširoka otvorilo naše srdce
a mohol doň naozaj vstúpiť.****Daj, nech sa nás dotkne túžba po spásе,
ktorá k nám prišla skrze tvojho Syna
a stále k nám túži prichádzať.****Premeň v tomto adventom naše závislosti,
ktoré nás držia v zajatí, na hlbokú túžbu.****Daj nám istotu, že tvoj Syn už prišiel do nášho srdca
a naplňuje ho láskou.**

Homília na odpuste sv. Ondreja – d. o. Radoslav Gejguš

Drahí duchovní otcovia, miništranti, chlapci a dievčatá, deti, otcovia a mamy, prístahovalci z Jarovnic, hostia odpustoví, ale aj domáci, bratia a sestry,

jedna babča še skoro zadušila, bo keď povedzel Vaš pan farar v úvode omše: „Keď bude dlhá kázeň, môžete zakašľať“, furt ju dušilo a chcela kašlec v kosce a ona nechcela zakašlec, bo farar by skončil kázeň. Ta še pomali zadušila. Dúfam, že nebudem dlho kázať a môžete sa kludne vykašľať, no nie na nás...

Pápež nám povedal, že máme kázať len 10 minút. Tak skúsím do desiatich minút, lebo mi povedali, že „je tu žimno, ta mame vitrimac“. Ale ja mám na sebe aj svoje kilá, aj vetrovku, takže „som še narichtoval“. Raz som sa tak spotil v jednom kostole, veď mám svoje kilá, rozprával som a rozprával a hovorím: „Šak po-otvirajce oblaki i dzvere, šak tu tak horuco.“ Jedna baba spredu: „Treba schudnuc, duchovny otče.“ Takže už som „bul viplaceni“. Tak ale poďme k svätému Ondrejovi.

Čo ma na ňom veľmi fascinuje, že je zvestovateľom a prinášačom dobrých správ. Keď si zoberiete všetky citáty z Jánovho evanjelia vo všetkých kapitolách, napríklad v prvej kapitole je o tom, ako Ján Krstiteľ označil Ježiša Krista: „Hľa, Baránok Boží.“, bol tam aj Ondrej, ktorý išiel a ohlasoval to: „Toto je ten Baránok Boží, ktorý snímka hriechy sveta.“ Potom v 12. kapitole je Ondrej a Kristus, keď Gréci chceli vidieť Ježiša na vlastné oči, boli to pohania, ktorí neverili a zrazu Ondrej privádza tých Grékov k Ježišovi. A nakoniec máme v 6. kapitole zázrak o rozmnožení chleba - Ondrej privádza chlapca, ktorý má ryby a chleby, aby Kristus urobil rozmnoženie chleba a rýb. Takže on vždy prináša skvelé správy, že majú Ježiša, videli Ježiša, našli Ježiša, chlapec tu má tie ryby, nech Ježiš urobí zázrak. On - prinášač dobrých správ, pozitívnych správ.

Dnes, keď všade počujete len negatívne správy, všetko je zlé, všetko je nedobré, všetko je od vecí, už nič nefunguje, jak fungovalo. Vždy je také nie pozitívne, ale negatívne. Treba sa naladiť podobne ako Ondrej, ktorý je plný nádeje, že našiel Mesiáša. On je ďalší bod, ktorý privádza ľudí bližšie ku Kristovi: ukazuje im Krista, chceme vidieť Krista. Je to potrebné, aby sme aj my dali do svojho života nádej, pozitivizmus a priviedli ľudí bližšie ku Kristovi.

Možno aj v našom živote je veľa negatívnych vecí, aj nám sa nedarí, aj my máme zničený život, sme chorí, máme trápenia, križe, bolesti, nevieme sa z toho vymotať, rodina rozbitá, deti porozvádzané, vnúčatá žijú neporiadne, vždy sú rôzne témy, ktoré nás odvádzajú preč. Vidíme tu Ondreja, ktorý nám ukazuje iné svetlo - na Krista. On je ten prinášač dobrých správ, aby sme sa aj my vedeli vrátiť k Nemu a povedali: „Našli sme Mesiáša. Poďte a uvidíte.“

Aj my máme priviesť tých ľudí, ale najprv seba. Lebo keď ja nepoznám Krista, keď som ho nespoznal, keď neviem, kto to je Kristus, že to nie je len šéf pre krízové situácie, že sa modlím, keď mi je zle, ale že ho nájdem nielen teraz cez advent a na Vianoce pri jasličkách, aby som ho našiel každý deň, a to vo Svätom písme. Aby som sa vedel vrátiť k Božiemu slovu, čo mi Kristus hovorí každý deň. Možno pri adventnom venci, ako aj tu ho máme, aj doma máte adventné vence, tak otvorme si Sväté písmo, aby sme sa započúvali do slov, čo mi hovorí Ježiš pri adventnom venci. Možno si uvedomme, že ten Kristus je tu v chráme, že ten Kristus mi hovorí aj vo Svätom písme, aj v Eucharistii, na sv. omši, keď som v tichu a mám ho vo svojom srdci, tak sa pýtam: „Pane, čo chceš, aby som urobil?“

Ježiš mi hovorí aj cez mojich blížnych - cez babku, dedka, mamu, otca, učiteľov v škole, že aj vtedy mi hovorí Kristus a môžem sa zamyslieť: Čo, Pane, odo mňa chceš, aby som urobil aj ja? A tak nakoniec môžem aj ja prosieť, aby som vedel spolu, ako pápež František nám hovorí, „priniesť trochu pozitivizmu do nášho života“, čiže začať. A možno tie adventné predsavzatia, neviem, či ste si si už dali, lebo od nedele sme v advente, mnohí si povedia: „Ja si nedávam žiadne adventné predsavzatie, veď som nikdy nič nedodržel.“ Tu nejde o pôst, že teraz nejem mäso, nepijem, nefajčím, nedám si kávu, nedám si zákusok, možno zmeniť svoje srdce. A pápež ide ešte jednoduchšie, on, ktorý namiesto pôstu hovorí 15 skutkov lásky. Jednoduché. Napríklad:

Konečne sa začnime zdraviť. Lebo obdobie covidu už prešlo, už sme zabudli, čo to tu vlastne bolo, no nám ostali dôsledky po covide. My sme zabudli, ale už sa nezdravíme. Už ničto ňezna ani Pochvaleny Ježiš povedzec. Každý ide okolo seba a nikto si nikoho nevšímne. Máme zatvorené oči, uši a nevidíme, kto

je pred nami. Takže jednoducho sa pozdraviť. V Jarovniciach, keď idem, zdravím sa stále, či sú to Rómovia, či naši alebo iní, vždy sa pozdravím prvý. A jedna babča mi tak hutori: „Ta čom še mi zdravice, duchovny otče, ja še vam mam zdravic a ňe vi mne.“ Je to niekedy pekné, že vy môžete predbehnúť ľudí, hoci som starší, hoci mám 90 rokov, ale môžem pozdraviť prvý. Takže pápež hovorí: adventným predsavzatím môže byť pozdrav. Aké to bolo niekedy pekné, keď som chodil na základnú školu, u nás doma sme vždy otvorili dvere zo školy a prišli sme domov: „Pochvaleny budz Ježiš Kristus!“ Dzedeo, baba: „Naveky amen.“ Ňeška už ňeznam, či dzeci znaju.

Podakovať. Druhý bod, o ktorom hovorí pápež. Aby som vedel podakovať za každú maličkosť, napr. aj za to, že sme sa najedli, za to, že máme čo jesť, máme kde bývať, máme posteľ, máme teplo, máme farára, máme omše, máme všetko. Je to vzácnosť, že všetko tu je a my sme si tak na všetko zvykli, že už zabúdame ďakovať za každú maličkosť.

Vypočuť si príbeh toho druhého bez predsudkov a s láskou. Keď máme doma babku a babka nám už sto razy povedzela ten životný príbeh a my povíme: „Babi, už buce cicho, už sme to sto raz čuli.“ Ale ja si to vypočujem ešte raz: „Babi, a ešči še opitam...“ Môže to byť aj to, aby som vedel mať úctu k starším.

Zastavme sa, aby sme pomohli. Komu? No zase tým, ktorí to najviac potrebujú, tí, ktorí možno nemajú auto, aby sme im pomohli s autom a odviezli ich k lekárovi, do lekárne, kdekolvek.

Všimnúť si dobré skutky a úspechy tých druhých, lebo my väčšinou pozeráme na ten negativizmus, čo všetko zlé urobil, aký je, ako mi ublížil, ako ma zradil, sklamal, možno ma obabral o majetok a tak skúsme nájsť dobré veci, čo v živote vykonal.

Vyberte si, čoho máte doma veľa a skúste sa podeliť s tými, čo to nemajú. Napríklad veci, šifoner už taki natrepani, že už ňezname, co tam mame dac. A tak môžem to vybrať a darovať tie veci tým, ktorí to potrebujú.

Pomáhať ostatným prekonávať prekážky, hovorí pápež. Keď niekto plače a nevie si sám poradiť, možno mu poradíme aj my dobrou radou.

Zavolajme rodičom, ak máme to šťastie, že ich ešte máme. Lebo niekedy sme zabudli aj volať, aj sa ozvať, možno povedať, že sme tu pre tých druhých. Máme mobily, ale používame ich na všetko možné, len nie na to, aby sme budovali spoločenstvo.

Sme tu v kostole a už sme si prestali podávať ruky. Lebo bolo to zakázané a to nám ostalo. Mnohí mi hovoria: „Už ani ruky si nedávame v kostole.“ A pritom je to už dovolené. Je to pekné, že si človek pozdraví, podá ruku, atď.

Tak podme k tomu, aby sme aj my mali priateľa Ježiša. Podme sa najprv skamarátiť s Ježišom my sami, nielen deti, ale všetci ostatní. Byť priateľom s Kristom a nakoniec byť tým priateľom, ktorý privádza tých mojich blízkych ku Kristovi. A sám byť tým priateľom. Teraz som ten, ktorý nielen, keď prídete napríklad na návštevu, ponúkame všetko možné, ale aby ste povedali príbeh svojej viery, prečo ja verím, prečo ja chodím do kostola, prečo som prišiel aj dnes do toho žimneho koscela. Ale je tu milučký kostolík, je to váš kostolík, kde tvoríme akoby jednu rodinu.

Je to starobylý kostol, preto mnohí hovoria, keď chodíme do toho kostola: „Tu som vyrástol, tu som zažil tie krásne chvíle, veci.“ Niekedy mnohí nostalgicky spomínajú, aké tu boli Vianoce, aké boli stromčeky, aké boli ozdoby, aký bol betlehem a tie detské časy, aby sa nám vrátili naspäť. Nostalgia môže fungovať, ale „Pane, chcem byť priateľom a chcem priviesť k Tebe aj ostatných svojím životom“. Nie, že budete brať Bibliu do rúk a budzece dzeci triskac o hlavu: „Ta čital ši totu knižku, či ňečital ši.“ Ale možno svojím životom, možno svojím príkladom, možno svojimi slovami, ale najdôležitejšie je vzor vlastného života. Ako my hovoríme pre ockov a mamky, že deti majú byť ťahaní Vaším životným príbehom. Oni sami majú pochopiť, akého sme mali ocka, akú mamku, ako žili, ako nás priviedli bližšie k Bohu, ako nás učili modliť sa, veriť, ako nás privádzali ku Kristovi.

Toto je najdôležitejšie - priviesť svoje deti a vnúčatá k Bohu, k Ježišovi, tak ako to urobil Ondrej. Ondrej neurobil nič iné, len povedal: „Našli sme Mesiáša. Podte a uvidíte.“ A priviedol ich k Ježišovi. A toto je naša celoživotná úloha - byť vzorom a príkladom pre tých, s ktorými žijeme. Privádzať bližšie ku Kristovi. Amen.

KATECHÉZA

Homília na 3. adventnú nedeľu, rok A
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Namiesto peňazí si darujte lásku a vzájomný rešpekt!

**Milí veriaci,
polovicu adventu
už máme za sebou.
Rastie naša radosť na
vianočné stretnutie s
Pánom Ježišom? Po-
zná nás Pán Ježiš ako
svojich? Poznáme my
jeho? Pýtame sa v du-
chu, aká bola doposiaľ
naša adventná prípra-
va na stretnutie s Je-
žiškom?**

Kto dnes naozaj pozorne počúval čítanie evanjelia, musel sa znepokojiť a žasnúť. Čo sa to robí s Jánom Krstiteľom, že pochybuje o Pánovi Ježišovi? On prvý v ňom predsa poznal Vykupiteľa, veď on ho ako hlásateľ predstavoval národu: „Hľa, Baránok Boží...“ A teraz je Ján v rozpakoch, posielal svojich učeníkov zo žalára k Pánu Ježišovi s otázkou: „Ty si ten, ktorý má prísť, alebo mám čakať iného?“ Čo sa to dialo a stalo?

Verejná mienka v celom Izraeli sa zhodovala v jednom: Svet je zlý, pomery sú zlé, neudržateľné. Takto to ďalej nemôže ísť. Tu sa musí niečo stať. Veď len nech príde Mesiáš, ten urobí poriadok! Čo a ako sa musí zmeniť, o tom boli dvojaké mienky. Jedni si mysleli: Tento nový Mesiáš, to bude nový bojovný Dávid, vodca revolúcie, bojujúci kráľ. Druhí tvrdili: bude to nový prorok, možno nový Eliáš, zatratí hriešnikov, spálí ich ohňom, bude hrozne súdiť všetkých a bude pus-

tovník ako Ján.

Čo z toho splnil Pán Ježiš? Nechal sa nazývať Synom Dávidovým, ale nechcel svet zmeniť revolúciou, nechcel prelínať cudziu nevinnú krv. Nechal sa nazývať prorokom, Synom človeka, novým Eliášom, ale hriešnikov neprekliňal a ani nezatracoval, odpúšťal im. Nežil ako pustovník, jedol a pil ako normálni ľudia. Nenavádzal ľudí k úteku zo sveta na púšť.

Čo teda Pán Ježiš hlásal? Hlásal niečo celkom nového, čo tu v ľudských dejinách ešte nebolo. Celkom nový recept na zmenu pomerov, na zlepšenie zlého sveta. Vtedy tu novú a radostnú zvesť vyjadril jediným slovom: „Metanoia!“

V našej krásnej slovenčine by sme to vysvetlili viacerými slovami: METANOIE - „zmeňte svoje zmýšľanie“ - toto je jadro učenia Ježiša Krista. Drahí moji, rozumiete tomu? Týmto zázračným slovom nám Kristus hovorí: Deti, prestaňte sa sťažovať na rodičov, že majú svoje chyby, veď vy ich máte tiež! Rodičia, prestaňte nadávať na svoje deti, že majú svoje chyby, veď vy ich máte tiež! Robotníci, prestaňte nadávať na majstrov. Majstri a vedúci, prestaňte nadávať na svojich zamestnancov...

Sťažovať sa na druhých nevedie k ničomu. Druhého nezmeníš. Jediné, čo môžeš zmeniť, si TY sám. Máš nad sebou moc. Zmeň teda seba a svet bude hneď o niečo - o tú tvoju dobrotu - lepší. Hľadaj chyby predovšetkým na sebe!!!

Výzva doby ku každému jednému z nás je: od kresťana ku kresťanstvu. Kresťanské deti - najlepšie v školách. Kresťanskí zamestnanci - najsvedomitejší pracovníci na každom pracovisku. Kresťanské rodiny - najusporiadanejšie rodiny. Všetci máme možnosť dosiahnuť tieto ciele. To bude naša najpresvedčivejšia kázeň, ktorou pokresťančíme spohanštený a zlý svet! Samozrejme s Kristom na čele.

Na učňovskom odbornom učilišti sa koná rodičovské združenie. Riaditeľ má pred sebou rodičov žiakov posledného ročníka. Svoje záverečné rozprávanie končí otázkou: „Je tu niekto z rodičov Jožka Š.?“ Bola tam iba sama mamička, pretože pred niekoľkými mesiacmi jej manžel zomrel vo veku 45 rokov na infarkt. Mamička pomaly a ustrašene so spýtavým pohľadom vstáva. Vykonal snáď môj syn niečo?, myslí si.

Riaditeľ však hovorí: „Rodičia, ja sa čudujem, ako sa tejto mamičke podarilo vychovať takéhoto syna. Je výborný v učení, skromný vo vystupovaní, slušný a kamarátsky v kolektíve...“ Mamičke vyhrknú slzy do očí, nebola na to schopná nič povedať. V duši sa jej ozývali dve vety: Keby tu mohol byť môj manžel! A na otázku riaditeľa, ako sa vám podarilo takéhoto syna vychovať, mamička odpovedala: „Po kresťansky.“

Prajem vám rodičia, aby sa vám tiež podarilo vychovať takýchto synov a takéto dcéry. Veď či je to

nemožné? Mať chlapca alebo dievča snaživé v učení, skromné vo vystupovaní, kamarátske a družné v kolektíve?

Priatelia, blížia sa Vianoce. Pán Ježiš sa narodil ako chudobné dieťa. Zmeňme sa aspoň v tomto! Nerobme aspoň my, kresťania, z Vianoc záležitosť kapitálu, kšeftu, obchodu a reklamy. Nenechajte sa ohlúpiť hlučnou reklamou. Zmeňte svoje zmýšľanie tak, aby boli vaše vianočné darčeky prejavom lásky a nie merítkom, aká je plná peňaženka.

Povedzte sami: je kresťanom, vyznavačom chudobného Ježiška chlapec, ktorý sa doma vyhráža: „Ak nedostanem lyže, bicykel, ak nedostanem to, čo chcem, bu-

dem celé sviatky protivný a zlý?“ Je kresťanom mládenec, keď jeho dievča musí trpieť strachom a starostou: Postačí mu ako darček tento šál, nebude sa mu zdať, že som ho odbila lacno? Je kresťankou dievča, študentka, ktorá si hoci ešte sama nezarába, ale svojimi nárokmi vysáva celú rodinu: „V tomto starom kabáte sa už nemôžem ukázať na ulici, je už staromódny, túto zimu sa už nosí kožuch!“

Zastavte ten kolotoč!!! Neruinujte seba aj iných drahými darmi. Chcíte a dávajte maličkosti, symbol čohosi veľkého. Namiesto peňazí si darujte lásku, vzájomný rešpekt!

Ako to dnes hovoril Pán Ježiš v

evanjeliu? Povedzte Jánovi, čo ste videli: Tam je Božie kráľovstvo, kde slepí vidia, hluchí počujú, chromí poskakujú ako jeleň. Kto bol chromý, keď mal pre niečo skočiť, poslúžiť alebo niečo urobiť, nech skáče ako jeleň! Kto bol ako slepý, aby nevidel, že pri ňom v autobuse stojí starší a chorý človek, aby nevidel, že blížny potrebuje jeho pomoc, nech pohliadne a nech vidí! Kto bol hluchý, keď ho o niečo žiadali, nech počuje a pomôže!

Áno, teda zmeňme svoje doterajšie zmýšľanie a konanie, staňme sa lepšími. To bude ten najcennejší darček tým druhým okolo nás, takto sa v nás začne naplňať Božie kráľovstvo. A hlavne o to nám ide. Amen.

ilustračná snímka: M. Magda

KATECHÉZA

Homília na 4. adventnú nedeľu, rok A
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Sú toto kresťanské Vianoce?

Milí veriaci, predvianočná doba nám pomaly vrcholí. Ale čo vlastne vrcholí? Radostná útecha? Duchovná príprava na stretnutie s Bohočlovekom? Ach, kdeže! Vrcholí zhon, ruch, tečú nervy, vrcholí nákupná horúčka. Akú radostnú útechu vidíte na tých, ktorí sa tlačia v obchodoch? Matka vlečie uponáhľane za ruku svoje dieťa z materskej školy, ktoré vyjavene pozerať okolo seba, až sa potkne dverách obchodu: „Nemôžeš dať pozor, ty nemehlo!“ Z obchodu sa tlačí von nazlostný a spotený muž a vrčí na svoju manželku: „...Mám tohto nákupného blázinca tak akurát dosť! Nestojím o nijaké Vianoce!“ A nad tým všetkých počuť z reproduktorov: Tichá noc, svätá noc; Radujte sa, veselte sa...!

Sú toto kresťanské Vianoce? Samozrejme, že nie. A sú mysliteľné nejaké Vianoce nekresťanské? Iba ako nezmysel, ako karikatúra adventu a Vianoc. Bratia a sestry, nerozčuľujme sa na svojich neveriacich spoluobčanov, že im z Vianoc ostala iba šupka, hmota, obal, kolíska bez Dieťaťa. Ani všetci Ježišovi súčasníci Ho

nepoznali, ani sv. Jozef hneď nerozpoznal v Máriinom dieťati Božieho Syna.

Niektorí ľudia nepoznajú Boha vôbec, iní zasa poznajú Boha iba vysoko na nebi, Boha bývajúceho kdesi strašne ďaleko. Ale, drahí moji, Vianoce hlásajú BOHA NA ZEMI!, Boha, ktorý sa stal a je človekom. Boha z neba by boli vtedy Betlehemčania prijali a s akými poctami, veď to boli zbožní a veriaci ľudia. Ale pre tých dvoch ľudských chudákov, Jozefa a Máriu, nemali miesta, nemali pre nich ani času, bolo im vtedy veľmi pilno a rušno, ako pred sviatkami...

Boha na nebi je ešte ochotný uznať hocikto, aj sa pomodliť nejakú tu modlitbičku. Ale slúžiť Bohu - človeku i v ľuďoch okolo seba? Tomu človeku, ktorý sa na teba tlačí v autobuse, stúpi ti aj nechtiac na kurie oko... Tomu človeku - zákazníkovi, ktorý zo seba nemôže dostať, čo vlastne chce... Tej manželke, ktorá ťa víta doma z práce lamentovaním... Tým deťom, ktoré si dokážu k zlosteniu sa vybrať tú najnevhodnejšiu chvíľu... Tomu kňazovi v tvojej farnosti, ktorý nie je pre teba dosť zbožný a duchaplný... Tým starým rodičom, ktorí nechápu, že na nich nemáš čas...

Áno, toto je ten advent, v tomto sú Vianoce. „BOH JE V ĽUĎOCH OKOLO TEBA.“ Počuješ? Ten Boh z neba, ktorý prijal ich ľudstvo, stožnil sa s nimi, keď vyriekol: „Čo ste urobili jednému z mojich ľud-

ských bratov, mne ste to urobili.“

Veľký nemecký teológ, učený kňaz nie nadarmo povedal, že odkázať Boha do neba je to isté, ako ho pochovať. BOH sa stal ČLOVEKOM z lásky k ľuďom. Keď toto pochopíme, nebudeme si zožierať nervy zháňaním presne toho, čo nemožno dostať, alebo toho, čo je najdrahšie, ale budeme vedieť, že najväčším darom celej rodiny bude: keď sa ty, otec, rozhodneš, že v tebe budú mať tvoje deti každý deň aspoň jednu hodinku ozajstného otca, to znamená, že budeš tento čas a náladu mať pre nich. Keď sa rozhodneš ty, manželka, že nerozdáš všetku svoju roztomilosť v zamestnaní, ale tie tvoje najkrajšie úsmevy si schováš a odložíš si ich pre svojho muža a pre svoje deti domov. Keď sa my všetci rozhodneme, že sa prestaneme rozčuľovať nad nedostatkami svojich blízkych, nad zablatenosťou ľudských pútnikov, Márie či Jozefa, ale že chceme radšej vidieť na ľuďoch okolo, čo je na nich dobré a krásne.

Viete čo, skúste si dať počas zajtrajšieho Štedrého večera tento darček: budme k sebe dobrí, budme voči sebe ochotní odo dnes až do Nového roka!

A ktohovie, možnože keď to dokážeme celý tento týždeň, dostaneme potom chuť žiť takto aj ďalej - celý náš zostávajúci život. Bude to výborná vianočná bohoslužba, bude to najkrajší vianočný darček BOHU aj ĽUĎOM. Amen.

ďakovná sv. omša za 70 rokov života nášho pána kostolníka; snímky: M. Magda

KATECHÉZA

Homília na Vianoce, rok A
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Dieťa sa nám narodilo“

Milí veriaci, niekoľko storočí dopredu ohlasuje prorok Izaiáš príchod Božieho Syna na svet v osobe dieťaťa: „Dieťa sa nám narodilo.“ Jeho slová sú naplnené radosťou, ale aj úžasom. Ved' toto dieťaťko je „podivuhodný radca, mocný Boh, večný Otec, knieža pokoja.“ Je svetlom pre národy, ktoré žijú vo tmách modloslužby a mravného úpadku. A keď toto dieťa, ktoré bolo také vznešené, skutočne prichádzalo na tento svet, bolo vítané s radosťou len hlúčkom chudobných pastierov, ináč svet o ňom nevedel. Dvere betlehemských domovov a pohostinstiev boli pre neho zatvorené, pre nich bolo toto Dieťa veľmi chudobné. Ale práve preto, že sa znížil na úroveň bezmocného chudobného dieťaťa, pokryl detstvo žiarou nesmiernej dôstojnosti.

Aj ako dospelý počas svojho

verejného účinkovania neprestal mať rád deti a vyzdvihovať ich dôstojnosť: „Nechajte detky prísť ku mne a nezabráňujte im, lebo takýchto je Božie kráľovstvo. Naozaj, hovorím vám, kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň. Hovorím vám, hľadte, aby ste žiadnym z týchto maličkých nepohrdali. Lebo hovorím vám, ich anjeli v nebi stále pozerajú na tvár môjho Otca, ktorý je na nebesiach.“ Keď apoštolov napadla myšlienka, kto z nich je najväčší, Ježiš vzal dieťa, postavil ho vedľa seba a povedal im: "Kto prijíma toto dieťa v mojom mene, mňa prijíma a kto mňa prijíma, prijíma toho, ktorý mňa poslal.“

Dieťa medzi nami, to ako by bol Kristus medzi nami. Žiaľ, často je Kristus odstrčený a zimou sa trasúci - ako v Betleheme. Na našej zemeguli sú deti, ktoré sa rodia do blahobytu a sú zahŕňané všemožnou starostlivosťou a nadbytkom. Sú však milióny detí, ktorých údelom je podvýživa a predčasná smrť. V časopise sa písalo: Každú pol minútu sa v rozvojových zemiach rodí 100 detí. Dvadsať z nich zomrie behom prvého roku života. Z 80 detí, ktoré prežijú, sa šesťdesiatim počas ich detstva nedostane modernej lekárskej starostlivosti. Počas tejto doby majú 20 - 40 krát väčšiu pravdepodobnosť smrti než tie deti, ktoré žijú v Európe alebo

v Severnej Amerike. Z tých, ktorí sa dožijú školského veku, len niečo viac ako polovica bude môcť chodiť do školy a menej ako 4 z 10 týchto detí dokončí základné školské vzdelanie.

Už dávno bol v novinách článok s nadpisom: „Obchod s deťmi.“ Písalo sa tam o predávaní detí v Thajsku. Cena dieťaťa sa pohybovala od 7,5 do 50 dolárov. V období sucha, ktoré trvá od apríla do novembra, sa v Bangkoku predá každý týždeň 500 detí. Spravidla sú to deti z najchudobnejších severných oblastí zeme. Je to v zemiach prevažne nekresťanských. Povieť si, načo? Ale deje sa to aj v mnohých kresťanských zemiach, ako napríklad v Španielsku. V Taliansku nie je údel mnohých detí o nič radostnejší. Podľa uvedeného článku je v Taliansku vyše pol milióna detí medzi 9 - 15 rokom vykorisťovaných na čiernom pracovnom trhu, alebo menšími podnikmi, ktoré ich najímajú, vyplácajú im len 10 - 20 percent priemernej mzdy dospelého robotníka. V neapolskej oblasti je ich na stotisíce. Mesto Neapol je tiež známe húfmi opustených detí.

Isteže, budeme vďační za to, že naše deti nežijú v takýchto strašných pomeroch. Avšak mnohé z nich trpia inou biedou. Sú ochudobnené o hrejivé prostredie rodiny a mnohé z rodín utekajú. Na jednej porade u

nás bolo skonštatované, že ročne opúšťa svoje rodiny viac ako 3 000 chlapcov a dievčat.

Helena Klímová vo svojej knihe „Nechajte maličkých prísť“ rozpráva o žene, ktorá sa na popud súdu chcela zmieriť s manželom: „Dohovárala som tým mladším, Alenke a Jankovi, že sa otec polepší a že ich bude mať rád.“ Ale Alenka sa rozplakala: „Mamička, ak sa k nám otec vráti, to radšej vyskočím z balkóna.“ Na chlapca prišla zo školy sťažnosť, že poranil svoju spolužiačku. Matka chlapcovi dohovárala: „Ako si len, prosím ťa, mohol kopnúť do tak nežného dievčatka?“ Chlapec odpovedal: „Otec do teba tiež kopal.“ Potom chlapec odišiel k dverám, špáral kľúčom okolo zámku a potom vpadol s uškľabenou tvárou a s kolísavým krokom do izby. Matka si myslela, že dostal nejaký záchvat, ale on povedal: „Ty si to už nepamätáš? Robím to, ako keď prišiel otec domov opitý. A ty by si chcela, aby som sa s ním schádzal?“ Bohužiaľ, v takomto strašnom ovzduší deti - Ježišovi miláčikovia hrubnú a pustnú.

Vo vianočnej noci sa Boží Syn stal ľudským dieťaťom, aby sme sa my stali Božími deťmi. Bohužiaľ, rodičia tomu často zabráňujú, keď ochudobňujú svoje deti o krst a o náboženskú výchovu, ktorá by z nich vytvorila dobré deti a v ľudskej spoločnosti užitočných ľudí.

Veď podľa Leva Nikolajeviča Tolstaja, veľkého ruského filozofa a spisovateľa, ktorého obdivuje celý kultúrny svet, „náboženstvo je jediný zákonný a rozumný základ každej výchovy“. Milí rodičia, počuli ste to? A podľa Františka Palackého musí každý rozumný človek uznať, že kde niet Boha, niet mravouky, ani čnosti, ani práva, iba bezprávie, niet cti ani hanby, tam človek stráca svoje najvyššie prednosti, totiž prednosti mravného povolania a musí klesnúť k zvieratú.

Kresťanské rodiny si z dnešného sviatku odnesú od betlehemských jasiel, ktoré sú prejavom nesmiernej dobroty a Božej lásky k nám, lásku, aby ňou prehriali svoje domovy a svoje vzťahy k svojim deťom, ktoré stelesňujú samého Krista medzi nami. Amen.

ilustračná snímka: M. Magda

Rozhovor

ThLic. Radoslav Gejguš, farár Jarovnice

Slávnostným kazateľom odpustovej sv. omše sv. Ondreja na Vyšnom konci bol duchovný otec Radoslav Gejguš.

Sedíme na fare vo Vítaze so slávnostným kazateľom dnešného odpustu sv. Ondreja. Chceme Vás poprosiť, duchovný otec, aby ste sa nám predstavili.

Som rodákom z Fekišoviec, „slávna“, známa dedina v okrese Sobrance. Teraz pôsobím už jedenásty rok v Jarovniciach.

Vráťme sa do Fekišoviec, kde ste sa narodili. Spomeňme starých rodičov, rodičov, odkiaľ pochádzali?

Rodičia z otcovej strany sú obidvaja priamo z Fekišoviec, Jozef a Anna. Z matkinej strany pochádzajú rodičia z Horne pri Sobrancekých kúpeľoch, Juraj a Anna. Detstvo sme strávili aj u jedných, aj u druhých, prázdniny a všetky tie krásne časy boli na týchto miestach, u dedka a u babky. Rodičia ešte žijú, chvála Bohu, Jozef a Milena. Mám brata a sestru, sú odo mňa mladší. Stále sa tam stretávame. Teraz mal náš otec

snímka: M. Magda

70-tku, mali sme rodinnú oslavu a ďakovnú sv. omšu za dar života nášho otca.

Kedže pochádzate z dediny, gazdovalo sa u Vás?

Mali sme aj prasiatka, doteraz máme zajace, sliepky sa pomaly potratili, ale na poli sa furt gazduje. Naši milujú robotu na poli. U nás sa urodí všetko, lebo Zemplín je požehnaná, úrodná zem, „od vidzim do ňevidzim še robi na polu“.

Základná škola...

Základnú školu 1. - 4. ročník som absolvoval vo farskej dedine Úbrež. Pôbil tu veľmi známy kňaz Jozef Štofej, u nás 39 rokov, pochádzal z Brekova pri Humennom.

Jeho brat, stále žijúci Prešovčan, bol primárom v prešovskej nemocnici. Keď zomieral profesor Hlaváč, bol pri ňom. Prof. Hlaváč pôbil v nemocnici v Michalovciach. Obidvaja bratia sú odchovancami profesora Hlaváča, ktorý je rodákom z Kubrej, ale pôbil tu v Hermanovciach.

"Závan" povolania prišiel už na základnej škole, či sa to posúvalo?

Už na základnej škole. Vzorom bol pre mňa náš duchovný otec, ktorý bol u nás toľko rokov. Človek, keď ho videl celebroidať, slúžiť, žil sväto. Práve u nás ho kňazi volali svätý Ján Mária Vianney. Žil v po-

kore, v skromnosti, v chudobe a to bolo oslovujúce pre celé okolie.

Ministrovali ste?

Od detstva. Na základnej škole sa to povolanie ako keby utvrdilo. Bol komunizmus, verejne sa o tom nerozprávalo. Až keď prišlo uvoľnenie, tak som už na strednej škole povedal, že chcem byť kňazom.

Podľa toho ste si vybrali strednú školu?

Strednú školu som vyštudoval v Smokovci, v Tatrách, kuchár-časník. Z toho som potom „prekolažil“. Sám arcibiskup, keď ma prijímal do seminára, tak mi povedal, že časníctvo je vzdialené od kňazstva, ako by som to chcel zladíť. Povedal som, že aj časník slúži ľuďom, ja to chcem prepojiť s Bohom a s ľuďmi. Nakoniec ma prijali. Vyštudoval som v košickom seminári.

V ktorom roku?

Nastúpil som v r. 1995, skončil som v r. 2002. Váš duchovný otec je o dva roky starší.

Skončil o dva roky skôr ako vy?

Áno.

Ako si spomínate na seminár?

Máme veľmi milé spomienky, lebo sme začínali. Seminár otvorili v r. 1994, nastúpil som v r. 1995. Bol pre nás otvorený, naraz sme začínali, naraz sme rástli. Aj seminár, aj škola, aj my. Boli to veľmi pekné chvíle aj s predstavenými, aj so spolužiakmi. Dodnes som im vďačný.

Kto bol v tom čase rektorom?

Rektorom bol Anton Konečný. Zástupcom, vicerektorom bol Jozef Ondovčák, špirituálmi boli Juraj Rendeš, Vincent Zonták a prefektom bol Vladimír Chripko. To boli naše osobnosti v začiatkoch seminára.

Viete si spomenúť na niečo špeciálne zo seminára?

ciálne zo seminára?

To by musel povedať duchovný otec, aké zážitky boli s nami v seminári (smiech). Človek o sebe ani nerád niečo „vypichuje“, čo sme sa tam navštrajali (smiech). To by som musel listovať v spomienkach, prežili sme veľmi pekné chvíle, rád na to spomínam.

Aj my sme začínali vo vašom seminári, lebo sme chodili na brigády. My sme začínali a vy ste pokračovali. Pamätám si, pod strechou sme vypratávali vŕtací trus.

Na začiatku boli holuby, my sme však chodili do pivníc, lebo aj pivnice bolo treba prehlbovať, boli tam nánosy.

Končili ste v jubilejnom roku 2000?

Nie, končil som v roku 2002. Môžem sa pochváliť, že nás svätil kardinál Jozef Tomko. Teraz sme mali 20. výročie, išli sme k jeho hrobke pod oltár katedrály podakovať za 20 rokov kňazstva.

Primície...

Primície boli doma vo Fekišovciach. Primičná omša o Najsvätejšom Srdci Ježišovom.

Vonku?

Áno, kostolík je malý, je zasvätený Narodeniu Panny Márie. Zmestí sa doňho asi 200 ľudí, takže všetko bolo vonku. Moje pôsobiská: prvá kaplánka bola v Prešove-Solivare, druhá zastávka boli Košice - Jazero, potom Humenné - hlavný kostol Všetkých svätých, Košice - Terasa sv. Gorazda a jeho spoločníkov a v roku 2011 prvé farárske miesto do Jarovnic. Už tam „caham“ jedenásty rok.

Podme k Jarovniciam. Je to špeciálna farnosť. Ako je to tam usporiadané?

Máme farský kostol sv. Antona, pustovníka, v Močidlanoch Pový-

šenie sv. kríža, ktoré boli pripojené k Jarovniciam, požehnaná dedina. Z tejto dedinky pochádza 13 kňazov a 19 rehoľných sestier, posledná známa osobnosť košického presbytéria bol profesor Anton Harčar. Zažili sme ho ešte v košickom seminári. Terajší žijúci sú Marián Loja, Stano Novotný a Martin Novotný. V seminári máme Šimona Škvarka, ktorý bude v tomto roku vysvätený za kňaza.

Šimon má korene vo Vítaze. My sa chválime, že je náš. Jeho mama pochádza z Vítaza.

Potom máme Ďaletice, maličká dedinka, sv. Mikuláša a nakoniec máme osadu Fatimskej Panny Márie - 7 500 Rómov v našej farnosti.

Aj veriacich?

Všetci. Tuti baptizati - všetci pokrstení, ako hovoria Taliani. V tomto roku mám už 240 krstov, okolo 40 sobášov a 30 pohrebov. Takže „prekvitáme“.

Od vás prichádzajú ľudia aj k nám do Vítaza...

Áno, Novotní, Troščákovci, aj iní, prichádzajú do celého okolia. Včera bolo pekné čítanie: "Z kmeňa Jesseho vypučí ratolesť." Aj v Izraeli bol kmeň Jesseho zanedbaný a potom vypučal nový. Hovoríme, že neplačeme, keď niekto odchádza, alebo že všetko ide ku dnu. Ktovie, možno o 700 rokov, ako bol Izaiáš 700 rokov pred Kristom, tak aj tu môže byť po 700 rokoch prvý rómsky biskup. Teraz má starosta túžbu byť prvým primátorom, ja budem aspoň prvým dekanom (smiech).

Z pastoračnej činnosti niečo špeciálne...

Bežná pastoračia ako v každej farnosti: krsty, prijímania, sobáše, pohreby s tým rozdielom, že to, čo máme vo farskom kostole, to isté

je aj v osade, napríklad veľkonočné obrady, polnočná a všetky aktivity. Teraz sme začali birmovku. Keďže každý rok krstím okolo 200 detí, teraz bola dva roky pauza kvôli covidu, tak malo by byť nahlásených 400 detí na birmovku. Máme ich 80. Takže mravenčia práca, robíme, čo sa dá. Nie som tam sám. V pastoračii a v aktivitách mi pomáhajú rehoľné sestry: Silvia, Ráchel a Antónia z Congregatio Jesu. Mám dobrého pomocníka kaplána Bystríka Saba, rodáka zo Sečoviec, bol štyri roky kaplánom v prešovskej nemocnici. Je to spolupráca nás všetkých. „Makáme“, ako sa dá. Sestry majú svoje aktivity pre deti, pre mládež, pre školy, pre aktívnych, ženy a matky a rôzne sociálne projekty pre Rómov.

Keď ste spomenuli nepomer medzi pokrstenými a birmovancami, je aj u Rómov sekularizácia?

Je to zaujímavé. Niekedy sa Róm bál ísť na cintorín, dnes už s tým nie je problém. Dnes musia byť na cintoríne hliadky, aby sa tam nič zlé nedialo.

Povedali ste, že zídé výhonok z kmeňa Jesseho...

Veríme, možno. Mňa povzbudil Peter Bešenyei, ktorý má na starosti rómsku pastoračiu, venuje sa jej už 30 rokov. Keď bol u nás pápež, bol na Luníku, ďakoval pápežovi. Fascinoval ma tým, že hoci zažil veľa sklamaní, nepekných vecí, ale vždy má nádej a ženie ho dopredu láska k Rómom.

Ako vidíte farnosť Vířaz?

Nekukal som ani na internet,

jak to tu Vy mace... (smiech). Nemám prehľad. Nebol som tu ani v kostole. Dnes je tu moja premiéra. **Z počutia...**

Keďže sme už druhý dekanát, tak sa ani nestretávame. Sme rozdelení, my patríme pod Sabinov, vy ste Prešov - západ. Neviem, či som bol niekedy vo Vašom kostole, nemali sme tu ani rekolekcie. Človek má toľko povinností, že ledva stíham svoju farnosť. Máme dekanátne stretnutia farností, ktoré patria do Sabinovského dekanátu - Hermanovce, Jarovnice, Ražňany, Šarišské Michalany, Hubošovce a Pečovská Nová Ves. Sme malý dekanát.

Keď idete ako slávnostný kazateľ do kostola sv. Ondreja, našťudovali ste si niečo?

ilustračná snímka: M. Magda

Ondreja som musel hľadať (smiech). Je patrónom košickej diecézy, tak „sme doma“. Viem, kto to bol...

Napriek tomu, že bude homília, máme svojich čitateľov, ktorí nebudú v našom kostolíku, lebo je to malý kostol a máme aj čitateľov, ktorí nemôžu ísť. Poprosil by som Vás o duchovné povzbudenie pre nich.

Pre celý Víťaz: Ondrej je ten,

ktorý priviedol bližšie ku Kristovi: „Našli sme Mesiáša.“ Pre mňa je tým fascinujúci, že je tým, ktorý privádza bližšie ku Kristovi. To je pre mňa hlavná myšlienka, aby sme sa všetci cez advent priblížili bližšie ku Kristovi. Nielen na Vianoce tie vonkajšie veci. Nech je Kristus naozaj vzácny pre nás: „Našli sme Mesiáša.“ „Ja osobne som ho našiel.“ To je práve to, čo mňa očarúva na Ondrejovi - privá-

dza ku Kristovi.

Náš duchovný otec v minulom čísle napísal: „Apoštol Ondrej, nadšený Kristom“...

Máme spoločné myšlienky.

Ďakujem, duchovný otec, za rozhovor. Som povzbudený, ste silná farnosť. Musíme sa chodiť k Vám učiť, lebo Vás je 7 500 a nás „len“ 2 500.

Ďakujem aj ja. Všetko dobré Vám viňšujem.

prípravili: A. Blizmanová a M. Magda

Don Jozef Kočík, SDB

V Afrike sa cítil ako doma

V októbri tohto roka uplynulo 22 rokov od tragického úmrtia nášho rodáka z Ovčia, dona Jozefa Kočíka. V misijnej prílohe bola uverejnená spomienka, ktorú veľmi radi uverejňujeme, aby sme si pripomenuli jeho rozsiahle pôsobenie takmer po celom svete.

Salezian Jozef Kočík pochádzal z obce Ovčie pri Prešove. Ako jedenástorčný bol povolaný do Francúzska k školským bratom, kde absolvoval strednú školu a získal učiteľský diplom. Neskôr sa stal kňazom a misionárom v Afrike. Ovládol deväť cudzích jazykov, medzi nimi aj päť afrických. Precestoval takmer celý svet. Čoskoro po návrate na Slovensko v roku 2000 zahynul pri autonehode.

Jozef Kočík sa narodil 20. decembra 1924 v Ovčom, kde prežil aj detstvo. „Bol veľmi milý, zodpovedný a mal veľké nadanie,“ začína svoje rozprávanie synovec misionára Cyril Kočík pri starých čiernobielych fotografiách z čias, keď ich strýčko, ako ho familiárne volajú, pôsobil ako učiteľ a misionár v Afrike. „Ako chlapca ho vzali do Francúzska, pretože bol veľmi nadaný. Po osemročnom štúdiu na gymnáziu ho poslali študovať filozofiu,“ spomína na svojho strýka. „Jeho mamka ho potom videla až po 25 rokoch. Často plakávala pri sv. Anne, modlila sa zaňho a veľmi si želala, aby bol kňaz,“ rozpráva ďalej. Don Jozef Kočík zložil večné sľuby u školských bratov a neskôr v sebe pocítil túžbu stať sa kňazom. V 60. rokoch minulého storočia však bolo ťažké prejsť do inej rehole, no nakoniec dostal povolenie vstúpiť k saleziánom, pretože mali rovnaké poslanie – vyučovať mladých. Musel však absolvovať ešte dvojročné teologické štúdium v Ríme. Jeho matka, v dedine nazývaná babička, vtedy ochorela. Mala už 83 rokov. Prišiel ju navštíviť a na smrteľnej posteli jej sľúbil, že sa stane kňazom. V roku 1968 prijal v Ríme kňazské svätenie a neskôr mal primície v svojej rodnej obci. Bolo mu ľúto, že jeho matka sa toho nedožila.

Miloval Afriku a jej ľudí

Päť rokov po vysviacke ho saleziáni vyslali na misie do Afriky. Najskôr bol v Kongu poverený vedením strediska pre mladých a stal sa generálnym vikárom v diecéze Pointe Noire. Neskôr bol riaditeľom cirkevného gymnázia v Gabone. „Afriku mal veľmi rád. Hovoril, že ľudia, ktorí tam žijú, sú mu blízki, pretože sú sto rokov za nami,“ spomína s úsmevom Cyril. Ich život mu pripomínal vlastné detstvo, keď bolo v dedine zopár domčekov, ľudia sa navzájom poznali a boli šťastní, hoci žili jednoducho a skromne. „Často nám hovoril, že keď nemali čo jesť, išli loviť do pralesa. Vrátili sa po dvoch dňoch, niekedy až po štyroch. Lovili aj hady, ktoré boli ich bežnou potravou. Rozprával nám o spôsobe ich lovu, hlavne na vode, keď stáli na kanoe. Nikdy nesmeli mať nohy spolu, lebo keby z vody zaútočil had, ovinie iba jednu a druhou sa človek spevní a môže ho rozseknúť. Hadiu kožu spracúvali alebo predali. A potom hodovali,“ vysvetľuje Cyril Kočík. „Zaujímavosťou je, že nemali ani rodné listy, ale všetko si pamätali. Orientovali sa podľa prírody. Vedeli, v ktorom roku udrhel blesk do ktorého stromu, kedy prišla záplava,“ dopĺňa Cyrilova manželka Mária.

Na strýkovo rozprávanie si spomína aj synovcova dcéra Slávka. „Utkveli mi v pamäti sväte omše. Tie naše odslúžil za 30 minút, ale tam vraj trvali aj dve a pol hodiny. Afričania sa vyspievali, vytancovali, mali rôzne pokriky,“ prezrádza. „Pohreb mali v bielom. Oslavovali prechod zo sveta do večnosti,“ pokračuje. Vedeli však aj smútiť. Mali svoje rituály.

Salezián Jozef Kočík zasvätil svoj život učiteľskému povolaniu. Bol mimoriadne vzdelaný, ovládal deväť cudzích jazykov a veľa čítal. Pôsobil nielen v afrických krajinách, ale aj na Blízkom východe. Snímka: archív rodiny Kočíkovcov

Plač trval niekedy aj týždeň. Takisto pohreb či svadba. Tiež boli veľmi kreatívni. Zo všetkého, čo našli v prírode, dokázali niečo pekné vytvoriť. Napríklad z motýlich krídel vyrábali obrazy.

Učiteľstvo ho naplňovalo. Don Jozef od roku 1946 pôsobil ako pedagóg na cirkevnej základnej škole v južnom Francúzsku. Neskôr vyučoval na stredných školách v Káhire a nakoniec sa stal riaditeľom gymnázia La Salle. Staval tam kaplnku pre študentov. Po kňazskej vysviacke bol vymenovaný za riaditeľa saleziánskeho gymnázia v El Husun pri Byblose v Libanone, kde pôsobil tri roky. Potom ho preložili na arabskú strednú školu v Bejrúte. „Mal úžasnú pamäť. Ovládal deväť cudzích jazykov. Veľa čítal, všade chodil s knihou. A miloval prírodu,“ hovorí na adresu strýka Slávka a dodáva, že hoci filozofia nie je ľahký predmet, on ju vedel pútavo vysvetliť, preto sa študenti vždy na jeho hodiny tešili. Bol prísny učiteľ, ale aj spravodlivý. Prezident Gabonskej republiky ho vyznamenal titulom rytiera Radu Národnej zásluhy za vynikajúcu pedagogickú činnosť medzi mládežou.

Don Jozef Kočík bol vždy šťastný, keď prišiel domov, hoci dušou bol Francúz a srdcom Afričan. „U nás mal svoju izbu. Jeho rodný dom bol zbúraný a mamka odišla bývať k strýčkovmu bratovi Ondrejovi. Keď mu brat zomrel, vracal sa k švagrinej Viktórii a k synovcovi Cyrilovi. So švagrinou sa mali veľmi radi. Bola pobožná, modlila sa za neho. A on mal rád jej úžasné starodávne jedlá, na ktoré sa vždy tešil a ako dieťa si ich pamätal,“ hovorí Mária. Jeho príbuzní spomínajú aj na ťažké časy totality. Keď prišiel na Slovensko, veľmi sa bál, že ho sledujú. Preto sa Afrika pre neho stala oázou pokoja. Mal zakázané slúžiť verejné sväte omše, preto slúžil doma tajne. „Hoci 25 rokov nebol doma, na všetko a všetkých si pamätal. Keď sa s niekým stretol, dokázal sa s ním rozprávať aj dve hodiny. Listy, ktoré nám posielal, chodili otvorené,“ spomína Cyril. V roku 1985 sa stal direktorom Slovenského malého seminára pri Slovenskom ústave sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Po páde totalitného systému už mohol chodiť na Slovensko aj rodina k nemu do Ríma. V roku 2000 však 9. októbra nečakane zomrel pri autonehode. Jeho túžbou bolo byť pochovaný v rodnej obci pri svojej mamke, napokon však saleziáni rozhodli, že bude pochovaný v Košiciach. Jeho rodáci mu z úcty postavili pamätník na miestnom cintoríne v Ovčom. Zanechal hlbokú stopu nielen v srdciach svojej rodiny, ale aj priateľov, saleziánov, študentov a všetkých ľudí, ktorí mali možnosť byť súčasťou jeho životného príbehu.

Lenka Horáková: Misijná príloha – október 2019

Kecharitomene

Koho poznám, môžem viac milovať

Želala si to samotná Matka Božia, keď vo Fatime povedala sestre Lucii: „Ježiš túži, aby som bola viac poznaná a milovaná“. Ani si nevieme predstaviť, aká dôležitá je táto výzva. Je totiž nemožné milovať niekoho, koho nepoznáš. A je fascinujúce poznávať niekoho, kto je pre mňa tajomstvom. Každý z nás je veľkým tajomstvom, dokonca často aj sám pre seba. Kým je teda Mária, najväčšie Božie tajomstvo skryté pre každého z nás, postupne odhalované Duchom Svätým? Kým teda je?

Bez ohľadu na to, aká je naša odpoveď na túto otázku, niet pochýb o tom, že je rozhodujúce, aby sme ju poznali a mohli ju tak ešte viac milovať. Všetko sa nám začína ukladať do logického celku. Začíname chápať určité mechanizmy, ktoré sa týkajú boja dvoch kráľovstiev – Božieho kráľovstva a kráľovstva Satana. My ľudia sme sa narodili uprostred vojny medzi týmito dvomi kráľovstvami, v ktorej ide o dušu a večnosť každého z nás.

V podstate sa vojna nevedie medzi Bohom a Satanom, lebo Satan pre Boha nie je žiadnym protivníkom. Žiadnym. Satan môže len toľko, koľko mu Boh dovolí, a nič viac. Skutočná vojna sa vedie medzi Satanom a Máriou (12. kapitola Apokalypsy), ktorá je „tehotná“ s každým z nás. Vojna sa vedie medzi Satanom a Máriou, kráľovnou neba a zeme, ktorá má veniec z dvanástich hviezd, je odetá slnkom a pod nohami má mesiac. Skutočný boj sa vedie medzi Satanom a Máriou, ktorej dal Boh všetku moc a ktorá rozmliaždi diabolské sily.

Božie slovo hovorí, že Satan ako revúci lev chodí okolo nás a s nenávisťou premýšľa, ako by nás mohol zožrať. Sleduje, kedy sa odhalíme, aby na nás zaútočil a zničil nás. Podľa toho poznáme jeho prítomnosť, lebo prichádza, aby kradol, ničil a zabíjal. Ježiš prišiel, aby zmaril diablove skutky. Je to aj naša úloha, lebo nám dal vládu, moc a autoritu, aby sme v jeho mene videli každú stopu diabla a porazili ho tam, kde chce akýmkoľvek spôsobom zničiť on nás. V tomto úsilí môžeme byť úspešní, ak sa odovzdáme pod vedenie Kráľovnej neba a zeme, Ženy z Apokalypsy.

Blížime sa k najkrajším tajomstvám, ktoré sú spojené s tajomstvom Kecharitomene. V dejinách spásy vidíme, že ľudia skazení hriechom sú čoraz viac démonizovaní. Satan sa postupne stáva pánom ľudstva a všade šíri svoju nepravosť. Vieme, že jeho túžbou je, aby sme sa mu klaňali ako bohu. A to je vlastne cieľ každého pokušenia a každého hriechu – slúžiť Luciferovi ako bohu. Démon dáva rôzne dary, ktoré sú príťažlivo zabalené. Vieme, že hriechy sú naoko príťažlivé. Čím sú horšie, tým krajšie vyzerajú, lákavo nás pokúšajú, no o to tragickejšie býva ich následok.

Mzdou hriechu je smrť. Smrť prišla na svet pre diablovu závišť, hovorí Božie slovo. Na začiatku smrť neexistovala. V situácii o ktorej hovoríme, Boh začína ľutovať, že stvoril ľudí. Rozhodne sa zničiť skazených, pohlúdených ľudí celosvetovou potopou. Vieme, že táto potopa prišla, ale ľudský rod sa mal obnoviť cez Noemovu rodinu, ktorá sa ako jediná odmietla spoliť s démonmi. Noe stavia archu a zachráni pred potopou svoju rodinu vernú Jahvemu.

Začína sa nový počiatok sveta a nový počiatok ľudstva. Je to rozhodujúce pre naše úvahy, lebo Noe je postava Ducha Svätého, ktorý stavia Archu, čiže Máriu. Proroctvo zakódované v tomto symbole ako horčičné zrnko v zemi bude v plnosti pochopené v posledných časoch. Noe - Duch Svätý stavia Archu - Máriu, aby pred celosvetovou potopou hriechu temnoty, odvrátenia, zrady, nevernosti a vzbury voči Bohu zachránil tých, ktorí chcú byť Bohu verní až do konca.

Dnes to vidíme úplne zjavne. Matka Božia vo všetkých kútoch sveta zhromažďuje svojich verných, aby ich zachránila pred potopou, hroziacou tomuto svetu. Žiaľ, po potope sa moc prvotného hriechu, čiže vzbury voči Bohu, začala šíriť s novou silou, no zároveň si Boh začína svojimi prorokmi pripravovať ľud na príchod Mesiáša, ktorý ako Syn Boží prijme prirodzenosť človeka neskazenú ani najmenším hriechom. Predpovedal to už hadovi v raji po prvotnom hriechu: „Potomstvo žena ťa rozšliape“. Jahve sľubuje Mesiáša a zároveň sľubuje Mesiášovu Matku. V nebesiach mali anjeli víziu Panny ako kráľovnej a budúcej matky Mesiáša v čase svojej skúšky.

Duch svätý nás vedie do plnosti celej pravdy až do chvíle parúzie. No môžeme to vyjadriť aj tak, že celú

večnosť budeme spoznávať Božie tajomstvá, a to do nekonečna. Duch Svätý nám postupne odhaľuje tajomstvo spásy tým, že nám zjavuje aj tajomstvo vzniku ľudstva. Počiatok novej éry sveta sa začína narodením vteleného Syna Božieho - Ježiša Krista. Duch Svätý nás zároveň kontemplaním o vtelení vedie k spoznaniu Nepoškvrneného počatia Panny Márie. A toto tajomstvo nás privádza k odhaleniu úžasného tajomstva nášho osobného počiatku a cieľa, ktorý je absolútne neobyčajný.

MUDr. B. Vaščák

Peter Stašik

Vianoce v Betleheme

Počas adventu a Vianoc sa naša pozornosť upriamuje na Betlehem, mesto ktoré bolo ožiarené hviezdou a počulo spev anjelov počas noci narodenia Pána. Počas viac ako 3 000 rokov si toto mesto prešlo pohnutou históriou. Dnes by sem asi ťažko prišla mladá židovská rodina z Nazareta, keďže mesto sa nachádza na palestínskom území a je oddelené od Izraela veľkým betónovým múrom. Preto pre židov sem nie je možné prísť z bezpečnostných dôvodov. Môžu len navštíviť hrobku pramatky Ráchel, ktorá je hneď pred separačným múrom. Hoci je od Jeruzalema vzdialené necelých 10 km, politická a psychologická vzdialenosť je oveľa väčšia. Pútnik si to uvedomí, keď prechádza popri separačnom múre a vidí tzv. checkpointy, kontrolné body, cez ktoré môžu Arabi prejsť do štátu Izrael a naspäť. Napriek búrlivej histórii a mnohým konfliktom je Betlehem v prvom rade miestom narodenia nášho Pána Ježiša Krista.

Pre židovský štát Izrael Vianoce nie sú dôležitým sviatkom a sú skôr symbolom západnej kultúry. V Tel Avive, na brehu Stredozemného mora, vianočnú atmosféru pripomína iba svetelná výzdoba v starej časti Jaffo, kde žije pár arabských kresťanov. Taktiež v starom meste Jeruzalema môžete nájsť malé vianočné trhy v kresťanskej štvrti v okolí Novej brány. Na Štedrý deň 2021 sme sa teda vybrali z Jeruzalema skorým autobusom, naplneným zväčša študentmi z Telavivskej univerzity, ktorý nás priviezol na rozhranie Betlehema a susediaceho mesta Beit Jala. Počasie ničím nenasvedčovalo, že sú Vianoce. Vonku bolo sychravo a mesto sa práve prebúdalo, zatiaľčo arabský trh ožíval predávajúcimi. Kráčaním do mesta po ulici Pavla VI. sme viac a viac rozoznávali zvuk bubnov, trumpiet a gájd, čo zrýchlilo naše kroky týmto smerom. Prišli sme priamo k húfu malých aj väčších skautov s rôznymi hudobnými nástrojmi, oblečených v rovnošatách, ako nadšene vytvárajú nekonečný sprievod cez mesto na uvítanie latinského patriarchu. 24. decembra prichádza z Jeruzalema latinský patriarcha Pierbattista Pizzaballa, aby tu slávil Vianoce a hlavne polnočnú omšu. Vďaka zvuku gájd a bubnov sa celé mesto naplnilo slávnostnou atmosférou a nám došlo, že sme tu, v meste Betleheme, práve počas Vianoc. Bol to dojemný moment, ktorý sa zračil v tvárach celej našej skupiny. Len tak sme stáli a pozorovali pochod nadšených detí, ktorý lemoval celé ulice Betlehema až k Bazilike Narodenia Pána. Pripojili sme sa k nim, rozprávali sme sa s nimi, spievali a nasávali jedinečnú atmosféru. Krátko poobede vyšla procesia františkánov v liturgických rúchach z útroby starobylej Baziliky Narodenia, aby na Námestí Jasličiek privítali patriarchu, ktorý sprevádzaný zástupom politických predstaviteľov a palestínskej polície na koňoch, konečne prišiel pred baziliku, kde všetkých požehnal a cez maličké dvere pokory vstúpil do najstaršieho kresťanského chrámu. Nasledovali Prvé večery Narodenia Pána v príslušnej kostole sv. Kataríny, ktorý spravujú františkáni, Bazilika Narodenia je totiž v správe pravoslávnej cirkvi. Večerný čas sme využili na túlanie sa po krásne vysvetlenom Betleheme, hlavne v Ulici hviezd, kde sme mohli ochutnať rôzne arabské sladkosti, ako knafeh alebo sachleb, ktoré sa podávajú počas zimy. V hoteli sme si trochu oddýchlí a spievali sme rôzne vianočné kľedy z Indie, USA, Kanady, Peru, Kolumbie, Poľska a dokonca z Austrálie a, samozrejme, zo Slovenska. To bolo aj zloženie našej veselej, medzinárodnej Štedrej večere. Nechýbala ryba, skvelé izraelské víno, ktoré vyrábajú saleziáni pri Betleheme a dokonca medovníčky, ktoré dorazili až z Česka.

Potom sme sa už ponáhľali osláviť udalosť, pre ktorú sme do Betlehema prišli - polnočnú sv. omšu v chráme sv. Kataríny. Na túto liturgiu si treba zaobstarať bezplatný lístok, ktorý je potrebné vopred získať v pútnickom centre v Jeruzaleme. Atmosféra bola veľmi slávnostná. Sviatočne vyzdobený chrám privítal pútnikov z celého sveta a domácich arabských kresťanov. Pred evanjeliom bola počas zvonenia zvonov odhalená slávna soška betlehemskeho dieťaťa Ježiška, spolu s relikviárom jasličiek, ktoré do Betlehema daroval pápež Fran-

snímka: autor článku

tišiek. Jasličky sa podľa tradície nachádzajú v rímskej bazilike Santa Maria Maggiore. Patriarcha Pizzaballa vyjadril radosť, že po období pandémie môže byť polnočná omša opäť za účasti tisícov veriacich, dokonca niekoľkých kresťanov z pásma Gazy. Na konci omše vzal do rúk sošku Ježiška, aby ju slávnostne niesol do samotnej Jaskyne narodenia. Nezabudnuteľným bol moment, keď prišiel priamo k nám, aby sme mohli vzdať úctu a dotknúť sa dieťatka Ježiša. V jaskynke bolo opäť prečítané evanjelium, ktoré sa udialo na tomto mieste, zatiaľ čo soška je položená na hviezde, ktorá označuje miesto jeho narodenia. Po slovách, keď Panna Mária uložila dieťa do jasiel, diakon vzal sošku a uložil ju do jasličiek napravo od miesta s hviezdou. Táto časť Jaskyne narodenia Pána je pod správou latinskej Cirkvi a tu je socha uložená do sviatku Zjavenia Pána. Samotná polnočná omša a procesia trvali 3 hodiny.

25. december sme začali bohatými raňajkami a prianiami radostných a požehnaných Vianoc. Výnimočné pre nás bolo, že rannú omšu sme mohli s niekoľkými pútnikmi sláviť priamo v Jaskyni narodenia Pána na oltári jasličiek. Potom sme sa rozhodli ďalej nasledovať udalosti evanjelia. Hneď za Bazilikou narodenia je známa Jaskyňa mlieka so svojimi bielymi stenami. Pripomínajú farbu mlieka a je tu oslavované materstvo Božej Matky, keď tak ako každá mama, dojčila svoje dieťa Ježiša. Je to miesto preniknuté modlitbami hlavne bezdetných párov, ktoré si tu vyprosujú dar dieťaťa. Strmým schádzaním dole z kopca sme sa dostali do časti Beit Sahur, kde sa nachádza Pole pastierov. Teda dve, jedno je pravoslávne s krásnym kostolom vyzdobeným ikonami a hrobmi dvoch pastierov, ktorí podľa ortodoxnej tradície chceli byť pochovaní na mieste, kde videli anjela. Katolícke pole pastierov je o čosi vyššie. V jeho strede je symbolická kaplnka, pripomínajúca beduínsky stan od talianskeho architekta Barluzziho. V interiéri sa nachádzajú tri krásne maľby, znázorňujúce pastierov a ich príchod do betlehemskej jaskyne. V okolí sú ďalšie jaskyne, takže si pútnik živo prestaví ako obydľia pastierov mohli vyzeráť. Tu pripravili pohostenie filipínski kresťania, ktorých v Izraeli mnoho žije a pracuje. Následne františkáni v jednej z jaskýniiek viedli vianočnú modlitbu a spevy na oslavu tohto svätého dňa. Ďalšia časť našej skupiny venovala tento deň prehliadke Šalamúnových vodných nádrží a kláštora Hortus Conclusus blízko mesta. Večer sme sa všetci stretli pri Poli pastierov na tradičnej arabskej večeri, kde sme ochutnali veľmi chutne pripravené jahniatko, rôzne šaláty, humus, sladkosti a arabskú kávu s kardamonom.

Sviatok sv. Štefana znamenal našu cestu do Jeruzalema, kde sa nad Getsemanskou záhradou nachádza miesto, kde bol sv. Štefan ukameňovaný. Tu stojí pravoslávny chrám a v jeho krypte je skala kameňovania. Raz do roka v tento deň tu prichádzajú františkáni, aby viedli večery a modlitby na počesť prvého mučeníka Cirkvi. Slávnostná atmosféra však v Betleheme prevláda aj v ostatné dni. Sviatok Neviniatok sa slávi v jaskyni, susediacej s Jaskyňou narodenia, kde sú pozostatky betlehemskej detí. Katolícke slávenia sa končia sviatkom Zjavenia Pána, čo však znamená začiatok Vianoc pre pravoslávnych. Arménski kresťania Jeruzalema sú poslední, ktorí slávajú Vianoce až 19. januára, takže oslava Vianoc v Betleheme trvá celý mesiac.

Vianoce v Betleheme sú nezabudnuteľné. Liturgické slávenia, koledy, pocity, všetky tieto spomienky evokujú vianočnú atmosféru v Betleheme. Ako počas polnočnej omše povedal patriarcha Pizzaballa, narodenie Krista v betlehemskej jaskyni zmenilo históriu ľudstva a stále ju premieňa aj dnes. Ak v srdci počúvame Boží hlas ako Jozef a Mária, pastieri a mudrci a necháme sa ním viesť do Betlehema, aby sme na vlastné oči uvideli dieťa, ktoré je Mocný Boh, Večný Otec, Knieža pokoja.

Peter Stašík

Pápež bude predsedať svätej omši na sviatok Panny Márie Guadalupskej

Vatikán 6. decembra (TK KBS) Pápež František bude 12. decembra predsedať svätej omši v Bazilike svätého Petra na sviatok Panny Márie Guadalupskej. Pápežská komisia pre Latinskú Ameriku s potešením „spája svoju radosť z oznámenia eucharistickej slávnosti, ktorej bude predsedať Svätý otec pri príležitosti sviatku blahoslavennej Panny Márie Guadalupskej, Kráľovnej Ameriky a patrónky Filipín, v pondelok 12. decembra o 18:00 v bazilike svätého Petra“.

Vo vyhlásení papežskej komisie sa uvádza, že deväť rokov po 500. výročí zjavenia Panny Márie Guadalupskej sú katolíci na celom americkom kontinente vyzývaní, aby „znovu objavil veľký význam prítomnosti Ježiša Krista cez Máriu v našich krajinách“.

Jej výnimočný príklad inkulturovanej evanjelizácie, dodáva, nás vyzýva, aby sme vzhliadali k Márii, ktorá vyzýva všetky latinskoamerické národy na nájdenie cesty vpred pre spoločné dobro.

naša sestra Ester t. č. v Guadalupe; snímka: E. Uličná

ilustračná snímka: P. Stašik

Svedectvo z krstu

V októbri pán dekan pokrstil dospelého človeka, ktorý je v nebezpečenstve smrti... Pani Šárka nám poslala svoje malé vyznanie:

„V skratke by som Vám napísala, čo ma viedlo k prianiu sa nechať pokrstiť. Moje prianie byť pokrstená sa veľmi zvýraznilo po smrti mojej tety. Tá ochorela vo februári tohto roku a zomrela v septembri. Keď mi v auguste diagnostikovali rovnakú diagnózu, bol to pre mňa obrovský šok. V tej chvíli som sa cítila úplne stratená. Potrebovala som nájsť pevný bod, od ktorého by som sa mohla odraziť. Veľkú podporu som zrazu pocítila vo svojom vnútri a pochopila som, že ma Boh oslovuje skrze ponuku viery. Prišlo to samo, len tak, a bola to chvíľa, keď som si uvedomila, že chcem byť pod ochranou Boha a byť pokrstená.

Možnosť byť pokrstená vo mne spôsobilo dva úplne rozdielne pocity: obrovskú radosť, ale aj strach. Chvilke pred pokrstením boli pre mňa veľmi frustrujúce, plno otázok a pochybností, ale vo chvíli, keď som videla úplnú podporu dekana i všetkých ľudí, sa mi veľmi uľavilo.

Obrad bol veľmi nádherný a ja som sa cítila veľmi príjemne a hlavne som sa cítila byť pod Božou ochranou, takže od tej chvíle sa cítim úplne vyrovnaná a šťastná, aj napriek mojej ťažkej chorobe.

Úžasné chvíle boli pri samotnom krste.

Ale aj po obrade a po sv. omši bola táka krásna chvíľa, kedy som od úplne cudzej pani dostala obraz Ježiša pre ochranu a od ďalšej pani knihu Jednotný katolícky spevník. To všetko vo mne vyvolalo pocit spolupatričnosti a tiež chuť bo-

jovať s chorobou.

Za to všetko by som Vám všetkým chcela z celého srdca poďakovať.“

Pripájame aj svedectvo od krstnej mamy pani Lucie: „Stretli sme sa raz, vedeli sme o sebe, ale nikdy by som si nepomyslela, že niekedy ma bude o niečo žiadať. Veď má kopec ľudí okolo seba, ale ona si vybrala mňa. Viera žiadna, lebo nebol dôvod, ale všetko sa zmenilo po návšteve lekára, ktorý jej diagnostikoval ťažkú chorobu, a to nie jednu. Snažila sa bojovať, ale stále mala pocit, že jej niečo chýba. Raz v noci mala pocit, akoby sa niekto s ňou rozprával a vravel jej, aby sa utiekala k

Bohu, že v ňom nájde všetko, čo jej duša potrebuje. Láska, Viera, Nádej. Jej túžbou o znovuzrodenie bol krst, mala túžbu byť Božou dcérou. Po krásnom obrade krstu, sv. prijímania a birmovky sa v nej všetko prelomilo a všetko zmenilo. Jej slová: „Cítim sa vyrovnaná, spokojná a Božia.“ A čo je najdôležitejšie, že láska k Bohu ju lieči nielen na tele, ale hlavne na duši.“

Viera je dar od Boha, je to milosť prijať za pravdu to, čo on zjavil. Šárke sa to stalo, Boh ju zasiahol priamo do srdca z ničoho. Spreádzajme ju aspoň občas v našej modlitbe.

farnosť sv. Mikuláša - Infolist 44/2022

ilustračná snímka: M. Magda

Ahoj, deti!

stránku pripravila: Melánia Tkáčová

Verili by ste? Už je to takmer tu! Delí nás od toho len pár chladných, možno zasnežených dní. Pýtate sa, o čom to píšem? Ved' predsa o vzácnom dare, ktorý sme dostali od nášho Otca, každý rok sa naň tak veľmi tešíme, dar, ktorý nám vnáša svetlo do našich sŕdc a životov. Tak čo, už viete? Áno, správne, je to Narodenie Pána Ježiša Krista. Ste šikovní. Dnes zapálime na adventnom venci predposlednú sviecu a vianočné sviatky sa blížia. Myslím, že mnohí sa tešíte aj na zimné prázdniny, tak verím, že si pod stromčekom nájdeme aspoň malú snehovú nádielku a možnosť sánkovať sa, guľovať, stavať snehuliaka či len tak sa vyšantiť v snehu. A kým pôjdete „prázdninovať“, hádam si stihnete prečítať niečo málo o tom, čo nám najbližšie obdobie ponúka.

Svätec mesiaca: sv. Ján, apoštol a evanjelista – 27. 12.

Ján bol najmladším apoštolom, bol učeníkom, „ktorého Ježiš miloval“. Ako jediný učeník zostal s Ježišom až do poslednej chvíle jeho života tu na zemi. Jemu zveril Pán svoju Matku. Podľa tradície sa po vzkriesení Ján usadil v Efeze aj s Máriou, Ježišovou matkou. Napísal štvrté evanjelium, tri listy a Apokalypsu (Zjavenie apoštola Jána). Založil viacero prvokresťanských spoločenstiev. Nezomrel mučeníckou smrťou ako ostatní učeníci, ale zomrel vo vysokom veku vo vyhnanstve na ostrove Patmos. Je patrónom Malej Ázie.

Narodenie Pána – 25. 12.

Sviatok, ktorý slávime deň po Štedrej večeri, teda 25. decembra patrí k najväčším sviatkom cirkevného roka. Pripomíname si narodenie Ježiša Krista v Betleheme.

Dobrá novina – 28. ročník

Bez Dobrej noviny si hádam ani nevieme predstaviť Vianoce v našej farnosti. Témou tohto ročníka je ekologické farmárčenie v kraji Samburu v Afrike. Ľudia, ktorí žijú v tomto kraji, sa nazývajú Samburijci, v preklade to znamená „motýlí ľudia“, pretože majú pestrofarebné oblečenie a rôzne korálky. Ich kraj často trápi sucho či príválové dažde a pomocou tohto projektu sa môžu naučiť, ako si zabezpečiť a starať sa o obživu. Koledníci tak svojím koledovaním konajú malé skutky lásky a dokážu meniť životy ľudí v inom kúte sveta.

Zjavenie Pána – 6. 1.

V tento deň slávime to, že sa Kristus dal poznať ako Boží Syn mudrcom od východu a cez nich vlastne všetkým národom. Vo Svätom písme sa však neuvádza, koľko ich bolo, teda nevieme presný počet mudrcov. To, že boli traja, je iba tradícia a pravdepodobne vznikla na základe troch darov: zlata, kadidla a myrhy, ktoré Ježišovi darovali.

obrázok: internet

Ako si zachovať čisté srdce?

Dramatický boj medzi dobrom a zlom sa odohráva v srdci každého človeka. Sily zla chcú nainfikovať čo najväčší počet ľudí, aby žili bez Boha a odmietali jeho prikázania. Mámením o údajnej slobode a šťastí pokúšajú človeka, aby sám rozhodoval o tom, čo je dobré a čo zlé. Diabol človeku nahovára, že šťastný bude vtedy, keď odmietne Boha a podľahne hriechu. Preto nás Ježiš upozorňuje: „Každý, kto pácha hriech, je otrok“ (Jn 8,34), „keď je hriech dokonaný, splodí smrť“ (Jak 1,15) a demaskuje lož diablovho pôsobenia nazývajúc ho „luhárom a otcom lži“ (Jn 8,44). Každý vedome a dobrovoľne spáchaný hriech je duchovnou tragédiou a najväčším nešťastím, aké môže človeka postihnúť. Je to dobrovoľné odovzdanie sa do diablovho otroctva. „Kto pácha hriech, je z diavla, pretože diabol hreší od počiatku. A Boží Syn sa zjavil preto, aby zmaril diablove skutky“ (1 Jn 3,8).

Boh sa stal človekom, „aby zmaril diablove skutky“, čiže aby demaskoval pôsobenie zlých duchov a definitívne zvíťazil nad diablom, hriechom a smrťou. Ten, kto sa skrze vieru, modlitbu a sviatosti spája s Ježišom a prijíma ho ako svojho jediného Pána a Spasiteľa, má účasť aj na jeho víťazstve. Zlí duchovia sú bezmocní voči ľuďom, ktorí sú zjednotení s Ježišom, hoci sa ich naďalej snažia pokúšať.

Diablove útoky a nenávisť sú osobitne namierené na oblasť sexuality, ktorá je priestorom výnimočnej spolupráce Boha s človekom. Práve v nej sa totiž odohráva zázrak stvorenia nového člo-

veka a skúsenosť Božej prítomnosti v manželskom spojení. Pornografia, antikoncepcia, interrupcia, homosexuálne zväzky a všetky hriechy nečistoty sú diablovým „výmyslom“, ktorého cieľom je deformovať a zničiť v človeku to, čo je v ňom najcennejšie: jednotu s Bohom, slobodu, život a lásku.

Ludia, ktorí zavrhnú morálne zásady, považujú sex za zábavu. Takéto správanie vedie k závislosti, ktorá sa lieči ťažšie ako alkoholizmus či drogová závislosť. Vša-deprítomná, vtieravá propagácia sexu je dielom pornobiznisu, ktorý zarába milióny dolárov z predaja pornografie a antikoncepčných prostriedkov, ako aj z potratových kliník a eskortných agentúr. Výrobcovia pornografie zarábajú na ľudskej slabosti, naivite a hlúposti. Tento priemysel by dávno skrachoval, keby ľudia žili podľa Božích prikázaní a kresťanskej morálky. Snaha nestraťiť tieto zisky sa skrýva aj za útokmi masovokomunikačných prostriedkov na katolícku cirkev a Kristovo učenie.

Nemôžeme sa preto čudovať, že mladí, ktorí berú vážne Ježišove slová „blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha“ (Mt 5,8), zažívajú výsmech. Rozhodnutie žiť v čistote srdca si vyžaduje sebazaprenie a odvahu. Žiť v čistote znamená zmyšľať, rozhodovať sa a konať tak, ako chce Ježiš. Zachovať si čisté srdce je možné iba v spojení s Ježišom a s Pannou Máriou skrze modlitbu a sviatosti pokánia a Eucharistiu. Sexualita je veľký Boží dar, ktorý treba s vďačnosťou prijať a učiť sa ovládať sexuálny pud. Vďaka sviatosti manželstva je Boh prí-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

tomný v najintímnejšom spojení manželov. Zato každé vedomé a dobrovoľné vyvolávanie sexuálnej rozkoše mimo sviatostného manželstva ničí lásku, prehľbuje egoizmus a vrhá človeka do otroctva nečistých duchov.

Čistota srdca je dar, ktorý Pán udeľuje každému, kto ho o to s vierou prosí. Ak však prosíš o milosť čistoty, nemyslí si, že nikdy nepocítiš sexuálne pokušenia. Pán Boh ti neodoberie dar, ktorým je tvoja pohlavnosť. On len chce, aby si ho vedome podriaďoval zákonu lásky. Musíš sa vyhýbať všetkému, čo má do činenia s pornografiou a mimomanželským pohlavným stykom. Každý, kto dozrieva v láske, musí prejsť cez oheň pokušení. Preto je nereálne túžiť po živote bez pokušení. Pokušenia sú trvalým prvkom nášho pozemského života a prejavom toho, že sú v nás prítomné dôsledky dedičného hriechu. Zároveň svedčia o pôsobení nečistých duchov. Bez Ježiša sme bezmocní a nedokážeme odolávať pokušeniam. Ak sa od neho odvrátíme, zahynieme. Zato kaž-

dé prekonané pokušenie prináša Bohu veľkú chválu a prispieva k nášmu duchovnému rastu vo viere a láske. „Nikto sa nemá považovať za Božieho služobníka, kým neprešiel cez pokušenia a útrapy. Prekonané pokušenie je sťa zásadný prsteň, ktorým si Pán zasobuje dušu svojho služobníka“ (svätý František).

Tí, čo sú závislí od sexuálnych zážitkov, zakúšajú nutkavé stavy. Čo treba vtedy robiť? Najskôr treba pred Bohom uznať svoju bezmocnosť a že len s jeho pomocou je možné dosiahnuť oslobodenie. Najúčinnším liekom je pripútať sa k Ježišovi prostredníctvom každodennej svätej omše a hodinovej poklony Najsvätejšej sviatosti. Ostávajú v prítomnosti toho, ktorý je jediná Láska, po ktorej túžiš a ktorá uzdravuje všetky duchovné zranenia. Ak vytrváš a nepodľahneš znechuteniu, určite zakúsiš uzdravenie a Ježišovo víťazstvo. Odborníci tvrdia, že približne tri mesiace treba žiť v čistote, aby sa oslabilo nutkanie a prekonal tlak zlého návyku. Neklesaj teda na duchu a nikdy nepodľahni znechuteniu. Aj napriek ťažkostiam vytrvalo a odvážne prijímaj námahu spojenú so životom v čistote srdca. Keď podľahneš pokušeniu a padneš, neznechucuj sa, ale hneď choď na spoveď. Ježiš na teba čaká, aby ťa zdvihol a uzdravil.

Čoraz viac mladých opúšťa klamstvo pornobiznisu, pretože zistili, že celú pravdu o láske a sexe im hovorí iba Ježiš. Jedinou stopercentnou obranou proti zotročeniu zlom je Ježišova láska. Ježiš dáva každému "plnú Božiu výzbroj" (Ef 6,13).

MUDr. B. Vaščák

Miláčik

(zamyslenie)

Sťažovala sa mama, že jej zostali visieť na krku dvaja synovia. „Koľko majú?“ opýtal som sa. „Starší 35 a ten mladší 22.“ S tým prvým už nič neurobíte. Je to starý mládenec. Viem, o čom hovorím. V tomto veku sa už ťažko hľadajú a budujú vzťahy. Preto naši rodičia začínali, keď im bolo osemnásť, dvadsať. To sa inak prispôsobuje tomu druhému. „A čo mladší syn?“ „Mali by ste mu dať šancu postaviť sa na vlastné nohy. Vykopnúť ho z domu. Aby pochopil, o čom je život. Že mama hotel nie je preňho žiadne riešenie.“ „Ale to nemôžem, pán farár. To je môj miláčik.“

Mlčal som. Niekedy musí človek mlčať, aby neurazil. Keď pôjde všetko tak ako má, mama s otcom odíde jedného dňa skôr ako ich deti. Čo si potom počne ich „miláčik“, to je otázka. Matky s opičou láskou na to nemyslia. Ich „miláčikovia“ by však mali.

Vo veku, keď ich rodičia vodili do škôlky a stavali pritom dom, oni dnes nevedia trafiť do učebne. Opičia láska, ktorá viac škodí ako pomáha. A z mladej generácie robí neschopných ľudí. Outsiderov.

<https://slovensko.rtvs.sk/rubriky/310241/zamyslenie-milacik>

Trampoty v manželstve

167. Obrátenie a pokánie v manželstve

Všetci vnímame, že zlo sa medzi nami šíri čoraz trúfalejšie a spolu s ním prichádza aj utrpenie, ťažké choroby, rôzne formy otroctva, reptanie, nenávisť, depresia. A to už aj u detí. Ľudia okolo nás, dokonca aj členovia Cirkvi, prežívajú nepokoj, bezradnosť a obavy. Zároveň vidíme, že Boh hojne zosiela svoju milosť - kiev ju prijímame s vďačnosťou, aby nám pomohla rásť vo viere. Jednou z veľkých Božích milostí je pokánie. Pán nám ho ponúka ako oslobodenie od nášho nepokoja a ako záchranu pre svet, ktorý sa rúti do záhuby.

Pán Boh už dlhšiu dobu posielal Pannu Máriu, aby sa zjavila ľuďom a pobádala ich k obráteniu a pokániu. V treťom z videní mal anjel zámer spáliť svet ohnivým mečom, ale Panna Mária oheň uhasila a tak ho anjel premenil na trojité volanie: „Pokánie, pokánie, pokánie!“ Táto hlasná výzva na pokánie bola pre nás záchranou, ale neprijali sme ju. A teraz? Teraz zaznieva naliehavo ako nevyhnutnosť. Prijmeme ju. Urobme radosť Nepoškvrnenej.

O pokání hovoríme tiež ako o obrátení. Jeho prvou etapou je premena zmyšľania, prechod od zmyšľania, ktoré vyplýva z našej egoistickej prirodzenosti k evanjeliovému zmyšľaniu (metanoia). Duch Svätý prichádza s pomocou našej slabosti. Prosme ho o to. Nech nám osvieti srdce a ukáže hriechy a zanedbania, z ktorých sa sice svedáme, ale neolutovali sme ich z celého srdca. Duch Svätý nás potom uvedie do druhej etapy po-

kánie tým, že v nás vzbudí úprimnú ľútosť a skrüšenosť srdca, ktorá môže viesť až k slzám. Odprosíme Boha za každé previnenie, za krivdy spôsobené blíznym a zo srdca ich oplakávajme.

V tretej etape obetujeme dobrému Bohu umrtvenie a zriekanie, aby prostredníctvom nich posilnil nášho ducha, ktorý podľahol žiadostivosti našej prirodzenosti. Žiadostivosť sa totiž dožaduje toho, čo je príjemné. Žijeme v dobe komfortu a pohodlia v každej oblasti. Rozličné formy pôstu, nielen striedmost' v jedení, nám môžu pomôcť bojovať proti egoizmu a závislostiam. Môže ísť o pôst od internetu, televízie, sťažovania sa a klebetenia...

V ďalšej etape vykonajme zadostučinenie voči Bohu aj voči ľuďom. Cirkev už stáročia považuje pôst, almužnu a modlitbu za formy pokáania a zadostučinenia. Pôst nám pomáha obrátiť sa. Okrem toho ho možno obetovať aj za iných ľudí. Prednášajme Bohu úprimné modlitby, plynúce zo srdca, aby sme mu zadostučinili za svoju neprávosť, spoliehanie sa na bôžikov tohto sveta a za vlažnosť našej viery a lásky. Prosme Ducha lásky, aby nám rozpálil srdce. Zadostučinenie voči blíznym konajme prostredníctvom rôznych foriem almužny: dávajme svoj čas, svoju prítomnosť, pomáhajme ľuďom v ich ťažkostiach a starostiach, dávajme im svoju lásku. Srdce našepká manželom, rodičom aj deťom, ako majú zadostučiniť za svoju nevernosť, násilie, necitlivosť, neprítomnosť, neochotu budovať vzta-

hy skrze rozhovor...

Vo sviatosti zmierenia nám Boh odpúšťa hriechy. Kňaz, ktorý zastupuje Krista, nám udelí aj nejakú formu pokáania. Zväčša v podobe modlitby, ktorá je formou zadostučinenia Bohu za vyznané hriechy. K pokáaniu však niekedy nepristupujeme tak, ako treba. Mnohí z nás určite berú udelenú formu pokáania vážne a konajú svoje zadostučinenie z lásky k Bohu. Ak však kňazom udelené pokáanie konáme ako rutinu, svojou ľahostajnosťou a vlažnosťou zarmucujeme Božie srdce.

Príprava na svedenie obsahuje päť podmienok: spytovanie svedomia (s pomocou Ducha Svätého), dokonalá ľútosť a predsavzatie (pevné rozhodnutie odmietat' zlo), vyznanie hriechov a vykonanie zadostučinenia (pokuta). Ľútosť býva pre úprimné srdce bolestná. Ak však chýba a ak je zadostučinenie povrchné, staré hriechy sa budú vracat'. Stáva sa, že sa dlhý čas svedáme z tých istých hriechov. Našej pokore síce prospeje, že musíme veľa ráz vstať, ale závislosť nás bude spútať aj naďalej. Okrem toho odpustenie hriechov v svedení neodstraňuje ich následky, medzi ktorými je duchovné a telesné utrpenie.

Hlavným cieľom pokáania je odprosiť Boha za svoje hriechy a za viny všetkých jeho detí. Boha Otca, ktorý nás stvoril z lásky a miluje nás, nielen uráža, ale aj nesmierne bolí, keď ho odmietame. Keď to ľutujeme so skrüšeným srdcom a slzami pokáania, potešujeme Boha. Okrem toho odmietaním Božej lásky si svet spôsobuje nešťastie.

Keď vidíme rôzne prírodné katastrofy, vojny, utrpenie národov, hovoríme o Božom „treste“... Boh to dopúšťa, lebo rešpektuje slobodnú vôľu, ktorú nám dal a ktorou si vyberáme dobro, alebo zlo. Ovocím hriechu je totiž vždy „smrť“ v rôznych podobách.

Pokánie je odhodlanou prácou ducha, ktorú konáme s pomocou Božej milosti. Lútosť, plynúca z pokory a spojená so slzami, prináša pokoj. Keď sme závislí od svojich bôžikov, žijeme v klamstve zlého ducha. Zlý duch nám spočiatku sľubuje príjemné veci, ale neskôr nás týra výčitkami a obviňovaním. Zato keď nám Duch Svätý ukazuje náš hriech ako pravdu o nás, obviňuje nás, ale má súčiť s našou slabosťou. Po tom, ako nám hriech ukáže, nám „zotrie z očí slzy“, poteší nás a podvihne. Zriekanie, ktoré s Božou pomocou konáme, posilňuje nášho ducha. Zadosťučinenie Bohu, napríklad úprimnou a láskou preniknutou modlitbou, prinesie ovocie v podobe naplnenia Božou láskou. A zadosťučinenie blížnym povedie k zmierneniu a k obnoveniu vzťahu s tým, komu sme ublížili. Pokánia za svoje hriechy, za hriechy svojej rodiny a svojich predkov zas vyprosuje u Boha milosrdenstvo, ktoré všetci potrebujeme. Túto pomoc očakávajú zvlášť duše našich blízkych, ktorí ešte robia pokánie v očistci, v bolestnej túžbe po Bohu.

Veľmi účinnou formou pokánia je modlitba pokory - prostrácia. Pokora pred Bohom, ktorú vyjadrujeme ležaním na zemi v tvare kríža, odháňa zlých duchov, ktorí pokoru neznášajú. Boh nám na oplátku dá zakúsiť svoju lásku, moc a odpustenie, Božia milosť spôsobí, že zatúžime nekonať zlo a žiť v Bo-

žej láske. Čím väčšími sa pred Bohom ponížime, tým väčšie milosti nám Boh udelí a oslobodí nás z rôznych foriem otroctva. Tí, čo sa takto modlia, dosvedčujú, že ich to viedlo k obráteniu a k premenne. Slzy preliate pri modlitbe privoľávajú Božieho Ducha (osvietenie svedomia) a jeho posilu, útechu, radosť a pokoj. Cítíme sa obmytí, očistení, slobodní (pravda nás oslobodzuje).

Svedectvo pokánia a obrátenia: Na duchovných cvičeniach pozvali manželov, aby sa spolu modlili v kaplnke pred Najsvätejšou sviatosťou a v srdci odprosovali za hriechy proti svojmu manželskému vzťahu. „Duch Svätý mi začal ukazovať pravdu o mne, o tom, ako niektoré moje postoje a skutky ovplyvňujú náš manželský vzťah. Uvidela som, že aj ja som mala podiel viny

na tom, čo ma zraňovalo zo strany manžela a čo som považovala za jeho chybu. Zakúsila som, že modlitba pokánia ma vedie k poznaniu pravdy o mne samej, otvára mi srdce a pobáda ma k skrúsenosti, k ochote zmieriť sa a požiadať manžela o odpustenie. Ovocím takejto modlitby je aj to, že vidím, ako môj hriech ovplyvňuje manžela a ponízuje ho. Modlitba pokory ma vedie od postoja sebalútosť, výčítiek voči iným, obviňovania a neodpustenia k uvedomeniu si vplyvu môjho správania na iných a k postoju porozumenia a odpustenia. Začala som prijímať pravdu o tom, že niektoré manželove postoje, ktoré ma zraňujú, sú dôsledkom môjho správania a mojich postojov.“

MUDr. B. Vaščák

Vianočná sv. spoved' 2022

Utorok - 13. 12.	Vítaz	16:00 - 18:00
	Široké	16:00 - 18:00
Streda - 14. 12.	Ovčie	16:00 - 18:00
	Široké	16:00 - 18:00
Štvrtok - 15. 12.	Ovčie	15:30 - 18:00
Piatok - 16. 12.	Vítaz	09:00 - 11:30
		14:30 - 17:30
Sobota - 17. 12.	Široké	09:00 - 11:30
		14:00 - 16:30
Nedeľa - 18. 12.	Bertotovce	14:00 - 15:00
	Hendrichovce	15:15 - 16:45
	Fričovce	17:00 - 18:00

Stalo sa

- 28. 11. v pondelok sme slávili 21. výročie posvätenia starého kostola sv. Ondreja vo Vítaze na „Vyšnom konci“ slávnostnou sv. omšou o 7.00; kostol bol posvätený 28. 11. 2001
- **28. 11. v pondelok sme slávili okrúhle 30. výročie posvätenia farského kostola sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze; slávnostnú sv. omšu o 18.00 celebroidal pomocný biskup košickej arcidiecézy Mons. Marek Forgáč; kostol bol posvätený 28. 11. 1992**
- 29. 11. v utorok sme slávili 30. výročie posvätenia filiálneho kostola sv. Barbory v Ovčí slávnostnou svätou omšou o 18.00; kostol bol posvätený 29. 11. 1992
- **30. 11. v stredu bola odpustová slávnosť sv. Ondreja v kostolíku na „Vyšnom konci“, zasvätenom tomuto svätci, slávnostnú svätú omšu slávil dp. Radoslav Gejguš, farár v Jarovniciach**
- 4. 12. v 2. adventnú nedeľu bola odpustová slávnosť sv. Barbory v Ovčí so slávnostnou sv. omšou o 10.30, ktorú celebroidal Mons. Pavol Marton, toho času na dôchodku v Diecéznom kňazskom domove vo Veľkom Šariši
- **10. 12. v sobotu po rannej sv. omši bolo stretnutie členov sv. pátra Pia, po sv. omši bola polhodinová adorácia s myšlienkami od sv. pátra Pia**

Stane sa

- 19. a 22. 12. v pondelok a vo štvrtok navštívím vo Vítaze chorých doma pred Vianocami
- **21. 12. v stredu v Ovčí navštívím chorých doma pred Vianocami**
- 25. 12. v nedeľu budeme sláviť jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša
- **25. 12. naši mladí vo Vítaze budú koledovať v popoludňajších hodinách, výťažok z koledovania Dobrej noviny pôjde na podporu rozvojových projektov v krajinách východnej Afriky**
- 26. 12. na sviatok Sv. Štefana budú naši mladí v Ovčí chodiť po koledovaní v popoludňajších hodinách
- **29. 12. vo štvrtok po večernej svätej omši nám vo farskom kostole zakoleduje folklórna skupina Pridaň a detský folklórny súbor Pridaňčatá**
- 31. 12. na Silvestra bude otvorený kostol od 23.00 do polnoci pre tých, ktorí chcú privítať Nový rok pred Sviatosťou, o 24.00 bude eucharistické požehnanie
- **1. 1. 2023 - slávnosť Bohorodičky Panny Márie, prvý deň v roku je prikázaným sviatkom**
- 6. 1. v piatok budeme sláviť sviatok Zjavenia Pána, ľudovo nazývaný Traja Králi, je prikázaným sviatkom; v tento deň bude pri sv. omšiach požehnanie „Trojkráľovej vody“
- **8. 1. bude nedeľa Krstu Krista Pána, touto nedeľou sa končí vianočné obdobie a začína sa obdobie cez rok**

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
12. 12.	Pondelok	6:00	za zosnulých v rodine Jenčovej - roráty		
13. 12.	Utorok	18:00	† Antónia Čechová (výročná)		
14. 12.	Streda			18:00	† Štefan, Helena, Monika a Mikuláš
15. 12.	Štvrtok	6:00	† Lubomír, Mária, Štefan, Mária a Jozef - roráty	18:00	za ZBP Márie Magdalény Macejovej
16. 12.	Piatok	18:00	65: Alena		
17. 12.	Sobota	7:00	† Anna a Jozef Sirovičovci		
18. 12.	4. adventná nedeľa - A	7:30	† Katarína	9:00	† Františka Humeňanská (výročná)
		10:30	za farnosť		
19. 12.	Pondelok	7:00	† Ján Biroš, kňaz		
20. 12.	Utorok	18:00	† Ján a Mária Halčkovci		
21. 12.	Streda			17:00	† Jozef, Mária, Róbert a Ján
22. 12.	Štvrtok	18:00	† Cyril, Pavlína, Ondrej a Barbora		
23. 12.	Piatok	7:00	† Ján Čech		
24. 12.	Štedrý deň	23:00	75: Pavol Uličný (208)	21:00	za farnosť
25. 12.	Narodenie Pána	7:30	† Helena a Ján Džamovci	9:00	40: Miroslav Magda a za jeho rodinu
		10:30	za tohtoročných prvákov		
26. 12.	Sv. Štefan	7:30	za ZBP celej rodiny Krokusovej	9:00	† Štefan, Veronika a Jozef Balogovci
		10:30	za ZBP Márie Francovej		
27. 12.	Utorok	18:00	za ZBP rodiny Tomáša Magdu		
28. 12.	Streda			17:00	† Vincent Tkáč (výročná)
29. 12.	Štvrtok	18:00	† Helena, Štefan a Ján Pavlíkovci		
30. 12.	Piatok	18:00	za ZBP rodiny Kotuličovej	17:00	† Elena Kollárová (výročná)
31. 1.	Sobota	09:00	za tohtoročné prvoprijímajúce deti	08:00	† Jozef a Mária Čigarskí
1. 1.	Panny Márie Bohorodičky	7:30	† Albert Baloga (výročná)	9:00	za farnosť
		10:30	70: Pavol Kočiš		
2. 1.	Pondelok				
3. 1.	Utorok	18:00	† Cyril Ondrejčák		
4. 1.	Streda			17:00	75: Pavol Kostelník a za jeho rodinu
5. 1.	Štvrtok	7:00	† Štefan, Rastislav a Štefan		
6. 1.	Zjavenie Pána	7:30	za živých a mŕtvych členov RB	9:00	za živých a mŕtvych členov RB
		10:30	† Helena a Jozef, Veronika a Adolf, Štefan a Anna		
7. 1.	Sobota	7:00	za ZBP Márie		
8. 1.	Krst Krista Pána	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP rodiny Františka Bednárika
		10:30	za ZBP rodiny Harčárovej		
9. 1.	Pondelok				
10. 1.	Utorok	18:00	za ZBP Boženy		
11. 1.	Streda			17:00	50: Peter Bednárík
12. 1.	Štvrtok	7:00	za duše v očistci		
13. 1.	Piatok	18:00	† Róbert a Regína Stahovcoví	17:00	† Valent Uličný
14. 1.	Sobota	7:00	† Štefan a Veronika Čechovci		
15. 1.	2. nedeľa cez rok - A	7:30	† Jozef Vardžik	9:00	za farnosť
		10:30	† Ján, Anton a Mária		

